✵ Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси газетаси

1996 йил, 7 декабрь, № 48 (88).

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

1-бет

●Лиссабон учрашувлари
●Асосий Қонун — ҳаётимиз мезони

2-бет

●Иймон устунми ёки пул?
●Қонун устиворлиги йўлида

3-бет

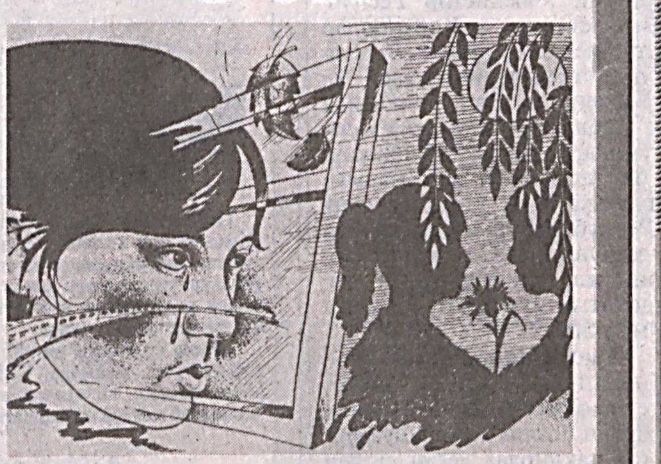

●Кимга аза, кимга тўй?
●ТВ ●Ибратли ҳикоятлар

4-бет

●Севгининг бастакори
●Мушоира ●Тўйхат

●Расмий хабарлар

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Узбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 5 декабрь куни мамлакатимизга расмий ташриф буюрган Украина Бош вазири Павел Лазаренкони қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари икки давлат ўртасидаги муносабатлар тобора мустаҳкамланиб бораётгани, куни кеча Лиссабонда Украина Президенти Леонид Кучма билан бўлган учрашувда ҳам ўзаро алоқаларимиз истиқболи муҳокама этилганини таъкидлади.

— Ўзбекистон билан Украина ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш учун энг юқори даражада ҳуқуқий асос яратилган, — деди Президент Ислом Каримов. — Лекин бугунги вазият муносабатларимизни амалий мазмун билан бойитишимизни, иқтисодий, сиёсий, маданий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлигимиз самарадорлигини янада оширишни тақозо этмоқда.

Павел Лазаренко Украина ҳукумат делегациясининг Ўзбекистонга ташрифи, республика ҳукумати аъзолари билан ўтказган музокаралари мамлакатларимиз ҳамкорлиги ривожига хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Суҳбат чоғида икки давлат ўртасидаги сиёсий, савдо-иқтисодий, маданий ҳамкорликни янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Бош вазири Уткир Султонов, ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

Қабул чоғида Украинанинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Владимир Сметанин ҳозир бўлди.

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Президент Ислом Каримов Фармонига кўра Узбекистон мустақиллигининг беш йиллик байрами арафасида республика иқтисодиёти ривожига қўшган ҳиссаси, мамлакатда тинчлик ва осойишталикни, миллатлараро тотувликни таъминлаш, ёш авлодни истиқлол ғоялари руҳида тарбиялаш йўлидаги улкан хизматлари учун юртдошларимиздан катта бир гуруҳи ватаннинг юксак орден ва медаллари ҳамда фахрий унвонлари билан тақдирланган эди. Шунингдек, Амир Темур ва темурийлар даврида бунёд этилган тарихий ёдгорликларни таъмирлаш борасидаги ишлари учун бир гуруҳ усталар Алишер Навоий номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлди.

6 декабрь куни республика Вазирлар Маҳкамасида ана шу мукофотларни топшириш маросими бўлиб ўтди. Тантанали маросимда Президент Ислом Каримов нутқ сўзлади.

«Мардлик ва мурувватни Оллоҳ ҳам, халқ ҳам улуғлайди», дейди соҳибқирон бобомиз Амир Темур. Сизлардаги ана шундай гўзал фазилатлар ҳаммамизни мамнун ва мафтун этади. Узбекистон сиз ва сизлар каби азамат, танти одамлари меҳнати билан буюк келажагини қуради, деди Ислом Каримов. Сизларни улуғ ва қутлуғ ватанимизнинг олий мукофотлари билан яна бир бор чин қалбимдан табриклайман.

Президент Ислом Каримов йиғилганларнинг олқишлари остида мукофотларни топширди.

Маросимда республика Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов Президент Ислом Каримовни «Мустақиллик» ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Олий Мажлис қарорини ўқиб эшиттирди ва юртбошимизга юксак орденни топширди. Президентимизнинг миллий давлатчиликни тиклаш, ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш борасидаги тарихий хизматлари ана шу олий мукофот билан тақдирланди.

Маросимда республика Бош вазири У. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосарлари И. Журабеков, Қ. Обидов, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, У. Раҳматов, Олий Мажлис Раиси ўринбосарлари Б. Бугров, Б. Шодиева, Бош вазир ўринбосарлари, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тулаганов қатнашди.

1997 ЙИЛ — ИНСОН МАНФААТЛАРИ ЙИЛИ БЎЛСИН

6 декабрь куни пойтахтимиздаги «Туркистон» саройида Узбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг тўрт йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Шу муносабат билан бу ерга Тошкент шаҳар жамоатчилиги вакиллари, пойтахт меҳмонлари, хорижий давлатларнинг мамлакатимиздаги элчихоналари ҳамда Тошкентда фаолият кўрсатаётган халқаро ташкилотларнинг вакиллари келди.

Тантанали йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими К. Тулаганов очди.

Узбекистон давлат мадҳияси янгради.

Узбекистон Республикаси Конституциявий суди раиси Б. Эшонов мустақил Узбекистон Конституциясининг тарихий аҳамияти тўғрисида маъруза қилди.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов тантанали йиғилиш қатнашчилари ҳузурида сўзга чиқди... Сўзи охирида барчани Конституция куни билан чин қалбдан табриклади.

Йиғилишда Узбекистон Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, республика Бош вазири У. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосарлари И. Журабеков, Қ. Обидов, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис Раисининг ўринбосарлари, Бош вазир ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар қатнашди.

Тантанали йиғилиш ниҳоясида Узбекистон санъат усталари ижросида катта концерт намойиш этилди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КОНСТИТУЦИЯСИ

«ЎЗБЕКИСТОН»

●Эртага — Ўзбекистон Конституцияси куни
●Демократия—ялпи хавфсизлик таянчи
●ЕХҲТ ва Ўзбекистон

ПЕШВОСИ БОР ЮРТНИНГ БУТУНДИР БАХТИ

Эртага 8 декабрь. Бир қарашдан, календарь саҳифаларига жам бўлган 365 кундан асло фарқи йўқдай унинг. Лекин, айтиб ўтганимиз каби, бу биринчи қарашда, холос. Аслида эса, 8 декабрь Ўзбекистонимиз учун файзли кун, хосиятли кун. Зеро ушбу қутлуғ кунда мустақил давлатимиз илк бор ўзининг Асосий қонуни — Конституциясига эга бўлди.

Туқсон иккинчи йилнинг яқинлашиб келаётган қиш шамоли этларни жунжиктирадиган ўша куни ҳали-ҳануз ёдимизда. Ташқари совуқ эди, лекин республика парламентининг Мажлислар залида ўзгача бир илиқ, айтиш мумкинки, қайноқ вазият ҳукм сурар эди. Бу ерга тўпланганларнинг ҳаммаси — халқ ноибларию меҳмонлар ўзларининг қандайдир катта бир тарихий воқеа бўсағасида турганликларини ҳис қилардилар. Ниҳоят кўпдан кутилган дақиқалар етиб келди. Мустақил Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов бир қўлини қабул қилинаётган Асосий Қонунга, иккинчи қўлини эса муқаддас Қуръони Каримга қўйгани ҳолда Қасамёд қабул қилди. Мажлислар зали гулдурос қарсаклар зарбидан титраб кетди.

Вақт — буюк ҳакам дейдилар. Бу гапда жон бор. Зеро у муддати, фурсати, мавриди етиши билан ҳамма нарсани жой-жойига қўяди. Ҳар бир нарсага ўзининг ягона, тўғри, холис баҳосини беради.

Орадан ўтган тўрт йил ҳам республикамизнинг Асосий Қонуни қай даражада ҳаётий, таъбир жоиз бўлса яшовчан эканлиги борасида ўзининг ижобий ҳукмини жаҳонга баралла эълон қилди.

Маълумки, ҳар бир давлат ўзининг Асосий Қонунида давлат ва жамият қурилишининг тамойилларини, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жамият тараққиётининг иқтисодий асослари ва стратегик йўналишларини мустаҳкамлаган тақдирдагина ҳақиқий, суверен давлат бўла олади.

Ўша, 1992 йилнинг 8 декабрь куни Конституциямиз инсон ҳуқуқлари ва давлат ғояларига содиқ бўлиш асосий мақсадлардан бири эканлигини тантанали равишда эълон қилди. Бу ғоя мамлакатимизда ғалаба қилди, деб айтиш учун тўла асосимиз бор. Ўзбекистон Марказий Осиёдагина эмас, балки бутун қитъада энг тинч, барқарор давлатлардан бири бўлиб қолганлигини айтиб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак.

Мутахассисларнинг фикрига кўра, Конституциямиз суверен давлатимизни қонуний жиҳатдан шакллантиришнинг асоси бўлди. Конституциямизда биринчи марта ҳокимият бири биридан мустақил бўлган учта узакдан — қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятидан ташкил топиши эътироф этилди. Конституциямиз янги жамиятимизнинг ишончли ҳуқуқий кафолатларини назарда тутади.

Орадан ўтган йилларда давлатимизнинг Асосий Қонуни жамиятимизни босқичма-босқич ривожлантиришга хизмат қилди. Ҳозир Ўзбекистон жумлаи жаҳон билан тенг қадам ташлаётган, ўзининг ёрқин истиқболини белгилаб олган экан, буни, сўзсиз Конституциямизнинг ҳаётдаги ёрқин инъикоси деб тушуниш мумкин.

Газетамиз таҳририяти ўз ўқувчиларидан кунига ўнлаб хатлар олади. Улардан бепоён Ўзбекистоннинг кундалик ҳаёти, таъбир жоиз бўлса, томир уриши сезилиб туради. Бир нарса аниқ-равшан кўзга ташланадики, халқимизнинг эртанги кунга ишончи мустаҳкам, зеро кундалик ҳаётимиз, кундалик муваффақиятларимиз бунинг учун тўла-тўкис асос яратмоқда.

Яқинда Москвада чоп этиладиган, Ўзбекистонга унча ҳам хайрихоҳлик билдиравермайдиган «Независимая газета»да эсда қоларли бир мақола чоп этилди. Унда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги ҳар бир давлатда 1991 йилдан 1996 йилнинг биринчи ярмигача бўлган даврда бозор ислоҳотларининг амалга оширилиши ҳамда иқтисодий вазият таҳлил қилиб берилган. Газетада келтирилган диаграммадан шу нарса яққол кўзга ташланиб турибдики, ўн иккита республика орасида саноат ишлаб чиқаришини ривожлантириш даражаси бўйича Ўзбекистонимиз биринчи ўринда экан! Россия Федерацияси каби жаҳонга танилган йирик давлат ҳам бу борада ўрта ўринлардан бирини (47 фоиз) эгаллагани ҳолда, республикамиз 106 фоиз ўсишни қўлга киритибди. Шу билан биринчи ўринга чиқибди. «Независимая газета», тишларини ғижирлатиб бўлса-да, бу нарсани эътироф этишдан ўзга чора тополмабди...

...Ушбу сатрларни ёзиб ўтирибману ойнаи жаҳондан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Португалиянинг Лиссабон шаҳридан, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилотлари иштирокчилари бўлган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқлари учрашувидан қайтганлиги тўғрисида хабар бериб қолишди. Юртимиз раҳбарининг у ерда олиб борган ишлари, қайноқ фаолияти тўғрисида оммавий ахборот воситалари муфассал хабар бердилар. Ўзбекистон раҳбари қатор давлатлар раҳбарлари билан учрашиб, самарали, икки томонлама тенг фойдали музокаралар олиб борди. Ташкилот мажлисида катта нутқ сўзлади. Ўз нутқида Марказий Осиё олдида турган улкан сиёсий, ижтимоий, иқтисодий масалаларга аҳамиятни жалб этди. Кўпдан бери миллионларнинг ташвиши бўлган Оролбўйи муаммосини кўтарди. Конституциямизда қайд этилган тинчликсеварлик ва инсонпарварлик сиёсатини ҳамма жойда оғишмай амалга ошириш ва уни рағбатлантириш юзасидан қимматли таклифларни билдирди.

— Ўзбекистон Европа Иттифоқи ва унинг тузилмалари билан муносабатларни яқинда Флоренцияда имзоланган шартнома доирасида янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга, шунингдек НАТОнинг «Тинчлик йўлидаги ҳамкорлик» дастури доирасидаги ҳамкорликни кенгайтиришга алоҳида аҳамият бермоқда, — деб таъкидлади Президентимиз Ислом Каримов ўз нутқида. — Европа мамлакатлари билан қилинаётган ўзаро фойдали ҳамкорлик ва алоқаларнинг кенгайиб бораётгани бизга республика салоҳиятини юзага чиқариш ва мамлакатимизнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш, демократик ва бозор ислоҳотлари йўлидан муваффақиятли ҳаракат қилиши учун кенг имкониятлар очиб бераётганига ишончимиз комил.

Президентимизнинг шундай юксак анжумандаги сўзларини тинглаб, қалбимиз ғурур, ифтихор ҳиссига тўлиб-тошди. Ногоҳ оташин шоир Абдулла Ориповнинг қуйидаги сатрлари ёдимизга тушди.

Пешвоси бор юртнинг
бутундир бахти,
Асло хазон бўлмас эккан
дарахти.
Ҳар кимга буюрсин ўз тожу
тахти,
Номусли эл шунқоридан
айрилмас.

Ўзбекистон халқи ўз мустақиллигининг олтинчи йилини бошдан кечиряпти. Осмонимиз мусаффо, олдиндаги йўлимиз ёруғ. Биз, қалам аҳли элнинг орасида кўп бўламиз. Уларнинг қувончию ташвишлари, ўю ниятларидан бохабар бўлиб турамиз. Хулосамиз шу: халқимиз ўз келажагига ишониб яшаяпти. Истиқболдан унинг умиди катта.

Яқинда таҳририятимизда қўшни давлатларнинг биридан келган бир неча меҳмон билан суҳбатлашиб қолдик.

— Мусаффо тонгнинг қадрини узоқ давом этган зулматни бошдан кечирган одамгина, илиқ баҳорнинг қадрини эса совуқ қишда кўп азоб чеккан кимсагина билади, — деди улардан бири. — сизлар қандай ажойиб ўлкада яшаётганингизларни ўзларингиз ҳис қиласизларми, йўқми, билолмадим. Лекин бизнинг кўзимиз дарҳол илғаб олди бу нарсани. Юртингиз тинч, осойишта. Биз томонлардагига ўхшаб, туни билан безовталиклар, урсурлар, отишмалар йўқ. Кечқурун ёстиғига бош қўйган кимса эрта билан шу ёстиқдан омон-эсон бош кўтара олишига ишонади... Баъзи бир қийинчиликларингиз ҳам бор экан. Ҳечқиси йўқ, ўтиб кетади. Энг асосийси — сизларда келажак бор. Шу нарса катта гап.

У ўз юрагидаги гапларни оддийчасига, қишлоқчасига изҳор қилди. Аммо биз кўп нарсани тушундик.

...Ҳа, Конституциямизни олий ҳакам — тўрт йиллик муддат синовидан ўтказди ва «аъло» баҳо берди. Гап энди ўша баҳони ушлаб туришда.

Гап ўша юксак баҳога лойиқ бўлишда!

БОШ МУҲАРРИР.

●Рейд

ИЙМОН УСТУНМИ ЁКИ ПУЛ?

Ёхуд сифатсиз маҳсулотларни арзон-гаровга келтириб, халқ соғлиғига зиён етказаётганлар хусусида

Ушбу рейд материалининг юзага келишига редакциямиз ҳаётидаги оддий, кундалик воқеалардан бири сабаб бўлди. Душанба кун эрталаб Бош муҳаррир қабулига ўрта ёшдаги аёл кириб келди.

Бозорда тартиб ўрнатиладими ўзи? — деди у куйиниб, —ёки ҳар ким ўз билганича иш тутаверадими?

Сўнг ўзини бироз босиб олгач, бўлган гапни баён қилиб берди. Унинг олти яшар қизчаси ширинликни яхши кўрар экан. Икки куннинг бирида хархаша қилавериб, ҳар хил «Сникерс»лару «Марс»лар, ажойиб ғаройиб чет эл шоколадлари олдиртириб ейишга ўрганиб қолибди. Оғзи кун бўйи сақич чайнашдан толмас экан. Яқинда қорни қаттиқ оғриб қолибди. Докторга олиб боришган экан, қизчанинг соғлиғига ана ўша, келиб чиқиши анча шубҳали бўлган, сақланиш муддати ўтиб кетган ширинликлар, ҳар хил сақичлар салбий таъсир кўрсатганини айтишибди.

Газетхоннинг ташвиши бизни йўлга чорлади.

Дарҳақиқат, ҳозир, бозор иқтисодиётига ўтаётган давримизда ҳаммаёқ бозор бўлиб кетган. Олой бозори, Эски Жўва ёинки Фарҳод бозори каби расман тан олинган бозорларнику айтмай қўяверайлик. Ҳозир ҳамма, ҳар бир хонадон ўз уйи ёнида мўъжазгина «бозор» очиб олган. Бу нарсанинг унча ёмон томони йўқ. Ёмон томони бошқа ёқда. Ўша катта-катта бозорлар ҳамда майда, шахсий «бозорча»ларда қандай

маҳсулотлар сотиляпти? Улар истеъмолга яроқлими? Қаерда, қайси корхона томонидан ишлаб чиқарилган? Муддати ўтиб кетмаганми?

...«Чорсу» саноат моллари бозорида «ишгаҳа» билан савдо қилаётган ишбилармонга яқинлашамиз.

— Ҳорманг, опа, бу маҳсулотларни қаердан олгансиз?

— Ўзимизнинг «Отчопар»дан.

— Сертификати борми?

— Нима экан у?

...Бозор муносабатларига ўтиш-ҳаётий етуклик ва сабр-матонатни синовдан ўтказувчи ўзига хос имтиҳондир. Бунда маънавий бўшликка ёки кўнглига келган ишни қилаверишга берилишга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Шу сабабли биз маънавий-руҳий тикланиш ва покланиш муаммоларига алоҳида аҳамият бераяпмиз. Чинакам цивилизациялашган бозор муносабатлари, бозор воситалари фақат юксак маънавият негизида, юксак ахлоқлилик ва ватанпарварлик негизларида барпо этилиши мумкин...

Ислом КАРИМОВ

— Сотаётган нарсаларингизнинг истеъмол қилишга яроқлилигини тасдиқловчи сифат гувоҳномаси.

Аёл таажжубга тушади. Кейин нимадир ёдига келгандек, қоғозларни тита бошлайди.

— Мен хўжайинимга ёрдамлашгани чиққанман, — дея ўзини оқлашга ўтади аёл. — У киши ҳозир келиб қоладилар. Мана, сотишга рухсатномамиз бор.

Собир Раҳимов туманидаги Сағбон кўчасининг Ленточная проездида яшовчи Зоирхўжа Зулфиқоровнинг бу ҳужжати аслида унинг «Отчопар»да савдо фаолияти билан шуғулланиши учун берилган экан. Аммо гувоҳнома эгаси «Чорсу»да фаолият кўрсатмоқда...

(Давоми 2-бетда).

КЕЛГУСИ СОНДА:

1. Дилдаги гаплар. 2. Қил устидаги олишув. 3. Чўлқуварлар қалбида мангу барҳаёт. 4. Падаркушлар. 5. Туққан она эмас, боққан она. 6. Ер ва ер эгаси.

●«Обуна—97»

АРМОНДА ҚОЛМАНГ

«АДОЛАТ» газетаси

табора ўқимишли бўлиб, оммалашиб бораётган нашрлардан бири. Уни Сиз «киоска»лардан топишингиз қийин. Дарҳол тугаб кетади...

Шу боис, армонда қолмай, мамлакатимизда, дунёда бўлаётган ўзгаришлар, воқеалардан бохабар бўламан десангиз дарҳол

«АДОЛАТ»ГА ОБУНА БЎЛИНГ!

Чунки обуна тугашига саноқли кунлар қолди.

● Якка тартибдаги обуначилар учун бир йилга — 384 сўм.
НАШР кўрсаткичи: 64597.
● Ташкилотлар учун бир йилга 690 сўм.
НАШР кўрсаткичи: 64598.
Алоқа бўлимига шошилинг. «Адолат»ни ўқий олмай армонда қолманг.

ТАҲРИРИЯТ.

● Маълумотлар учун телефонлар:

36-54-37, 36-55-96, 33-41-89.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси еттинчи сессияси олдидан

ҲАММА ҲАРАКАТЛАР ҚОНУН БИЛАН МУСТАҲКАМЛАНИШИ КЕРАК

Самарқанд шаҳридаги «Қонун» ҳуқуқий фирмаси фуқаролар ва юридик шахсларга малакали ҳуқуқий ёрдам кўрсатмоқда. Сабаби, ҳозирги вақтда ушбу фирмада ўттизга яқин олий маълумотли ҳуқуқшунослар ишлаяпти.

Ҳақиқатдан ҳам, мустақил юртимизда ҳуқуқий давлат тузилаётган экан, албатта, бу давлатда ҳамма ҳаракатлар қонун билан мустаҳкамланиши шарт. Ана шулардан бири — Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг олтинчи сессиясида умумхалқ муҳокамасига ҳавола этилган «Адвокатура тўғрисида»ги қонундир.

«Адвокатура тўғрисида»ги қонун муҳокамада

«Қонун» ҳуқуқий фирмаси жамоаси ҳам ушбу қонун лойиҳасини чуқур ўрганиб чиқиб, муҳокама қилди. Ана шу муҳокама жараёнида кўплаб малакали мутахассислар қонуннинг айрим моддалари ва бандларига қўшимча ва ўзгартишлар киритишни лозим топишди.

Хусусан, лойиҳадаги 3-модда 1-қисмининг «Фуқароси» деган сўздан сўнг қонунда белгиланган тартибда «Ўзбекистон Республикаси фуқароси, адвокати сифатида фаолият кўрсатиш мумкин», деб ўзгартириш киритишни таклиф этамиз.

Чунки адвокатлар шундай шароитда фақатгина Ўзбекистон Республикаси ҳудудидагина адвокатлик фаолиятини амалга оширишга мажбурлар. Ваҳоланки, адвокатлар амалдаги қонунчилик талабларини бажарган ҳолда, чет элда ҳам адвокатлик қилиши мумкин. Афсуски, лойиҳадаги мазкур модда ушбу фаолиятни чеклаб қўймоқда. Шу модда 2-қисми «шунингдек» деган сўзлардан сўнг «касби, фаолияти билан боғлиқ бўлиб судланган тақдирда, судланганлиги бекор қилинмаган ёки олиб ташланмаган шахслар адвокатлик фаолияти билан ишлашга йўл қўйилмайди», деб тўлдирилишини лозим, деб ҳисоблаймиз. Чунки лойиҳанинг ушбу қисми Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 37- ва 43-моддалари талабларига жавоб бермайди.

«Адвокатлик фаолиятининг турлари», деб номланадиган 5-модданинг 3-қисмидаги «фуқаролик» деган сўзлардан сўнг «хўжалик» деган сўзни қўшиш керак. Шу модданинг 5-қисми «Жисмоний ва юридик» деган сўзлардан сўнг «шахсларга барча турдаги ҳуқуқий хизмат кўрсатишни амалга оширади», деган сўзлар билан тўлдириш мақсадга мувофиқ. Сабаби, лойиҳанинг ушбу қисми Ўзбекистон Республикасининг « Корхоналар тўғрисида»ги қонуни 31-моддаси талабларига жавоб бера олмайди. Ўзбекистон Республикасида тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчилардан ташқари, давлат, жамоа корхоналари ва бирлашмалари ҳам мавжуд бўлиб, давлат рўйхатидан ўтгандан сўнг Ўзбекистон Республикаси «Корхоналар тўғрисида»ги қонуннинг 31-модда талабларини бажариш жараёнида ҳуқуқий хизмат учун адвокатга мурожаат қилиши мумкин.

8-модданинг 1-қисми «шунингдек» деган сўзлардан сўнг «касби, иш фаолияти билан боғлиқ бўлиб, судланган тақдирда» деган сўзлар билан тўлдириш мақсадга мувофиқ.

13-модданинг 2-қисмида «Буйруқлар билан» деган сўзлардан сўнг «Адвокатлар» деган сўзни олиб ташлашни зарур деб ҳисоблаймиз.

Ваҳоланки, қонун қабул қилингандан сўнг, ушбу қонун талабларини бажариб, малака комиссиясидан ўтган шахсгина «адвокат» деган статусга эга бўла олади. Малака комиссиясидан ўтмаган шахс «адвокат»деган статусга эга бўла олмайди.

Лойиҳанинг 14-моддаси 2-қисмини «Адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахс жиноий жавобгарликка тортилган ҳолда лицензияни берган органнинг қарори билан лицензиянинг амал қилиши унинг» деган сўзлардан сўнг «касби ва иш фаолияти билан боғлиқ тақдирда» деган сўзлар билан тўлдиришни таклиф этамиз.

Ф. РАЖАБОВ,
фирма директори.
У. ДОНИЁРОВ,
ҳуқуқшунослик фанлари номзоди.

Шу йилнинг апрель ойида Ғазалкент озиқ-овқат комбинати қошида «Конвит» деб аталган Ўзбекистон-Германия қўшма корхонаси ташкил этилган эди. Корхонада ишлаб чиқарилаётган жимжимадор, қисирловчи «Крекер» печеньелари ҳамда хуштаъм вафлиларнинг довруғи ҳозирданоқ шаҳар аҳолисининг оғзига тушган. Бу маҳсулотлардан айниқса болакайлар бир олам хурсанд.

Қўшма корхонада ишлаб чиқарилаётган печенье ҳамда вафлиларнинг сифати олий даражада. Бунга сабаб-корхонанинг тўла автоматлаштирилганлигидир. Печенье ва вафли маҳаллий озиқ-овқат маҳсулотларидан ишлаб чиқарилаётганлиги учун ҳам нархи анча арзон.

Р. НУРИТДИНОВ олган сурат.

Ўзбекистон ва жаҳон

ВАТАНДОШЛАР ҲУЗУРИДА

Америка Қўшма Штатларидаги Ўзбекистон Республикаси элчихонасида дипломатик корпусимизнинг Нью-Йорк, Нью-Жерси ва Вашингтон шаҳарларида истиқомат қилаётган ватандошларимиз, «Туркистон» жамияти фаоллари ва уларнинг оила аъзолари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Ҳозир АҚШда турли сабаблар билан бориб қолган бир неча юз юртдошимиз яшайди.

Ўзбекистон Републикасининг АҚШдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Содиқ Сафоев йиғилганларга бугунги мустақил Ўзбекистон, Президент Ислом Каримов раҳбарлигида мамлакат ҳукумати олиб бораётган ички ва ташқи сиёсат тўғрисида сўзлади.

Ватандошларимиз оқсоқоллари мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятидаги мавқеини мустаҳкамлашга қаратилган изчил мустақил сиёсатидан мамнун эканликларини билдирдилар. Юртдошимиз номидан сўзга чиққан «Туркистон» жамияти раиси Нуъмон Ўқиён узоқ йиллардан кейин узлари ва фарзандлари яна қайтадан мустақил Ватанга эга бўлганликлари ва бугун «ўзбекман» дея фахрланиш бахтига эришганлари учун шукроналар айтди.

Учрашув сўнгида ватандошларимиз фарзандлари ижросида ўзбек куй ва қўшиқлари янграли.

Музаффар ЗОҲИДОВ,
«Жаҳон» Ахборот агентлиги.

Парламентлараро ҳамкорлик

САМАРАЛИ САФАР

Шу йилнинг 26-28 ноябрь кунлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Эркин Халилов раҳбарлигидаги Ўзбекистон Республикаси парламент делегацияси Латвия Сеймининг Раиси Альфред Чепанис таклифига биноан Латвияда бўлди. Қуйида делегация аъзоларидан бирининг сафар таассуротлари билан танишасиз.

Делегациянинг таркибида Олий Мажлиснинг Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси Э. Воҳидов, Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси котиби П. Шарипов, Парламентлараро алоқалар бўлими мудири Ф. Абдурахмонов ҳамда ушбу сатрлар муаллифи ҳам бор эди.

[illegible] делегациямиз аъзолари ташриф давомида Латвия Президенти Г. Улманис, Бош вазир А. Шкеле, Ташқи ишлар вазири Б. Берковс, Латвия Сейми раиси А. Чепанис ва Сейм фракция ҳамда комиссиялари аъзолари билан учрашдилар.

Айтиб ўтиш керакки, Латвиянинг олтинчи Сеймига сайловлар 1995 йилнинг сентябрь ойида бўлиб ўтган. Сайлов кўппартиявийлик асосида ўтказилиб, унда 9 та партиядан номзод кўрсатилган. Сейм 100 нафар депутатдан иборат бўлиб, депутатларнинг 9 фоизини хотин-қизлар ташкил қилади. Депутатларнинг 90 фоизи олий маълумотли мутахассислардир. Латвия Сеймида 8 та партия фракциялари рўйхатта олинган. Ҳар бир фракция 6-18 нафар депутатдан ташкил топган.

Бўлиб ўтган учрашувлар чоғида латвиялик ҳамкасабаларимиз республикамизда амалга оширилаётган ислоҳотлар, сайлов тартиби, Олий Мажлиснинг асосий вазифалари ва фаолиятидан хабардор қилиндилар.

Латвия Президенти Г. Улманис Ўзбекистон Марказий Осиё минтақасида барқарорлик ва хавфсизлик кафолати сифатида эътироф этилганлигини алоҳида таъкидлади. Марказий Осиё мамлакатларининг иқтисодий ривожланишини таъминлаш — энг аввало муаммоларни сиёсий мулоқот йўли билан ҳал этишда, деб таъкидлаётган Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг фаолиятига юқори баҳо берди.

Латвия Президенти, Бош вазири ва Ташқи ишлар вазири билан бўлган учрашувларда Латвия томони бир қанча битимларни имзолашга, Ўзбекистон Республикаси билан савдо, иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик юзасидан ҳукуматлараро комиссия тузишга, шунингдек иккала давлат ўртасида туризм соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

Латвия раҳбарияти Ўзбекистон раҳбариятига БМТ, ЕХТМ ҳамда НАТОнинг тинчлик йўлида ҳамкорлик дастурлари доирасидаги ҳамкорлиги учун миннатдорчилик билдирди. [illegible]

[illegible] парламентлараро алоқаларни мустаҳкамлаш зарурлигини таъкидладилар. Бундан буён қабул қилинажак қонунларимизни бир-биримизга юбориб, тажриба алмашиб туришни таклиф қилдилар.

Латвияда 1000 нафарга яқин ўзбеклар истиқомат қилар эканлар. 1991 йили бу ерда «Нур» дея чиройли ном билан аталган ўзбек миллий маданий маркази ташкил этилибди. Унинг фаол аъзолари 50 кишидан иборат. Миллий марказнинг асосий вазифаси ўзбек маданияти ва миллий қадриятларини ҳар томонлама ривожлантириш, латвиялик ватандошларимизга ўзбек тилини ўргатишдан иборат. Миллий марказда ҳар йили Наврўз, Қурбон ҳайити, Ўзбекистоннинг мустақиллик байрами катта тантана билан нишонланади. Миллий марказ раҳбари Отақул Йўлдошев бошлиқ бир гуруҳ ўзбеклар билан учрашганимизда шу нарса маълум бўлдики, Отақул ака яқинда ўғлининг никоҳ тўйини ўзбекона урф-одатларга кўра ўтказиб, элга ош тортибди. Ҳатто татар миллатига мансуб муллани таклиф қилиб, келин-куёвга никоҳ ўқитирибди. Ватан меҳри масофа билмас, деб шуни айтсалар керак-да!

Биз Риганинг «Узвара» номли ҳиссадорлик жамиятида бўлиб, конфет тайёрлаш жараёни билан яқиндан танишдик. Мазкур ҳиссадорлик жамияти президенти Ўзбекистонда қўшма корхона очишга тайёр эканлигини, у ишлаб чиқарган қандолат маҳсулотлари ўзбекларнинг дастурхонини безаса, ўзини бахтли ҳис қилажагини айтди.

Бир сўз билан айтганда, сафар жуда самарали бўлди. У икки халқ ўртасидаги дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлашига шубҳа йўқ.

Мўътабар СОДИҚОВА,
делегация аъзоси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитасининг котиби, Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгашининг аъзоси.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Юртбошимиз оммавий ахборот воситаларини тўртинчи ҳокимият даражасига кўтариш вазифасини қўйганлиги ҳаммага маълум. Шу боис Жиззах вилоятида ҳам матбуот сўзининг таъсирчанлигига катта эътибор берилмоқда.

Куни кеча Жиззах вилояти ҳокими Шавкат Мирзиёев вилоятдаги республика газета, телевидение ва радио мухбирлари билан учрашди. Ҳоким ўз нутқида кейинги пайтда вилоятда жуда кўп муаммолар йиғилиб қолганлиги, хусусан қишлоқ хўжалигида аҳволнинг оғирлиги, тупроқ унумдорлиги пасайиб кетганлиги, суғориш тармоқлари кўнгилдагидек эмаслиги ҳақида тўхталар экан, биринчи галда журналистларнинг диққатини халқ дупутатлари Жиззах вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида Президентимиз сўзлаган нутқида айтилган камчиликларни бартараф этиш зарурлигига қаратди.

Айниқса, меҳнаткашларга ғамхўрлик, уларнинг талаб ва истакларига зийраклик билан муносабатда бўлиш борасида муаммолар талайгина. Одамлардан фақат иш талаб қилинаяпти-ю, аммо уларнинг турмуш шароити эътибордан четда қолмоқда. Шунинг учун ҳам кўпчилик дилдан чиқариб меҳнат қилмаяпти.

Саноатни қишлоққа олиб кириш. Фақат хом ашё эмас, тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш борасида ҳам ишлар кўнгилдагидек эмас. Савдо, медицина, маиший хизмат кўрсатиш даражаси паст.

Шавкат Мирзиёев ана шуларни таъкидлар экан, журналистларни ҳаётта фаол аралашиши орқали мавжуд муаммоларни бартараф этишга қалам кучи, сўз қудрати билан ёрдам беришга чақирди.

Т. СОЙНАЗАРОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

Хат босилмади, аммо...

ХУЛОСАГА КЕЛИНДИ

Таҳририятимизга Тошкент вилоятининг Қуйичирчиқ туманида истиқомат қилувчи Каримжон Пўлатовдан шикоят хати тушган бўлиб, хатда К. Пўлатов ўзининг ноҳақ равишда жиноий жавобгарликка тортилганлиги ҳақида ёзган эди.

Шикоят хати текшириш ва чора кўриш учун Тошкент вилоят прокуратурасига юборилди. Вилоят прокуратурасидан қуйидаги жавоб олинди.

«Фуқаро К. Т. Пўлатовнинг «Адолат» рўзномаси таҳририятига ёзган аризаси текширилди.

Тергов органи томонидан К. Пўлатов 1996 йилнинг 14 март куни кўчада ўтакеттан беҳаёлик билан фуқаро Йўлдошев Неъматни ҳақоратлаб, уриб, соғлиги ёмонлашишига сабаб бўлган. У енгил тан жароҳати етказганликда айбланиб ва унга Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 277 — модда, 2-қисми, «Г» банди билан айб эълон қилинган.

Пўлатов ўзининг аризасида Йўлдошевни урмаганлигини,айби йўқлигини, шунга қарамай терговорганлари уни айблаганлигини баён қилиб, ҳақиқатни юзага чиқаришни сўраган.

Гарчанд Пўлатов айбини инкор этса-да, унинг жинояти суд мажлисида сўралган гувоҳларнинг кўргазмалари, суд тиббий экспертизаси хулосаси ва бошқа иш материаллари билан ўз исботини топган.

Бўка туман суди мазкур жиноий ишни атрофлича кўриб, 1996 йил 21 августдаги ажрими билан Пўлатовнинг хатти-ҳаракатини Жиноят Кодексининг 109-модда 2-қисмига қайта малакалаб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 7 август куни «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 5 йиллиги муносабати билан авф эълон қилиш ҳақида»ги Фармонининг 5-модда «б» бандига кўра ҳаракатдан тўхтатиб, қонуний хулосага келган.

Х. ҲОЛИҚОВ,
Тошкент вилоят прокурорининг ўринбосари, 3-даражали давлат адлия маслаҳатчиси.

Бу ҳақда сессияда гапирилган эди

ИШЛАЙМАН ДЕГАН ИМКОН ТОПАР...

Пахта ўзбек халқининг ифтихори. Мамлакатимиз равнақи, давлатимиз қудрати, элимиз фаровонлигининг асосий манбаси ҳам пахтадир. Шундай экан, ушбу қимматбаҳо хом ашёни етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш ҳар бир ўзбек пахтакорининг шарафли бурчидир.

Тўғрисини айтадиган бўлсак, ўзбек халқи мард, танти, меҳнаткаш. Агар имконият яратиб берилса, тоғни талқон қилади. Аммо кейинги пайтда кўп жойларда, хусусан, Сирдарё вилоятида деҳқончиликда бир қатор камчиликларга йўл қўйилдики, натижада чорвачилик, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, хусусан пахта етиштиришда орқага кетиш рўй берди.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш лозимки бунда на чорвадорнинг, на деҳқоннинг, на пахтакорнинг айби бор. Қатор раҳбарлар одамлардан талаб қилишни билишди-ю, ҳолинг не кечмоқда, дардинг нима, яхши ишлашингта нима ҳалақит беряпти, деб сўрашмади. Ҳатто баракали ишлаб, ялпи хирмонни кўпайтирсанглар қўшимча даромад, маҳсулот оласизлар, деб ваъдалар беришса-да аслида борини ҳам олиб қўйишди.

Натижада деҳқоннинг кўнгли ишдан совиди. Ишласам ҳам, ишламасам ҳам косамнинг таги оқармас экан, деган фикргача бориб етди. Шу сабабли ҳам кўп соҳаларда катта-катта муаммолар йиғилиб қолди.

Хўш, мен бу гапларни нима учун айтаяпман. Сабаби, юқоридаги нуқсонлар бошқа жойларда бўлгани каби бизнинг жамоада ҳам бўлиши мумкин эди. Лекин биз бунга йўл қўймадик. Қандай қилиб, деган ҳақли савол туғилиши мумкин. Бунга шундай жавоб бериш мумкин.

Аввало шуни айтиш кераккки, заводимиз Боёвут туманидаги кекса корхоналардан ҳисобланади. Унинг ўз тарихи, анъаналари, фахр билан тилга олса арзигулик ютуқлари, ана шу ютуқларга тамал тошини қўйган фидокорлар бор.

Мен ушбу заводда қарийб чорак асрдан бери ишлайман, 8 йилдан бери директорлик қиляпман. Жамоа аъзоларининг кўпчилиги ўз туғишганларимдек бўлиб қолган. Уларнинг шодликлари, ғам-ташвишларига димо шерикман. Ҳамма бир жону, бир тан бўлиб ишласа, шунга яраша яхши яшаса дейман.

Бироқ хаёл қилган, гапирган билан иш битмайди. Уни амалга ошириш керак. Бунинг учун баъзан кеча-кундуз ишлаш, югуриш, излаш керак бўлади. Ахир тоққа чиқмасанг дўлона қайда.., деб бежиз айтилмаган-ку. Худога шукурки, заводдаги раҳбар ва мутахассисларнинг барчаси мен билан ҳамфикр. Шунинг учун одамларнинг баракали ишлашлари учун шароит яратиш зарур деган фикр ҳаммамизнинг шиоримизга айланган. Эзгу иш йўлида ҳаракат қиляпмиз. Ҳаракатларимиз эса зое кетмаяпти.

Асосий вазифамиз пахта тайёрлаш ва уни қайта ишлашдан иборат бўлса-да, деҳқончилик, чорвачилик билан ҳам шуғулланишга тўғри келяпти. Чунки бор резерв ва имкониятларни ишга солиб қанча кўп ва арзон маҳсулот етиштирсак, жамоа аъзоларининг фойдаси.

Масалан жорий йилда анчагина майдонда қовун-тарвуз, макка, шоли, буғдой экиб, мўл ҳосил олдик. Завод ишчи хизматчиларини йил бўйи мева, сабзавот, қовун-тарвуз билан таъминлаб турдик. Бундан ташқари ҳар ойда одамлар эҳтиёжига яраша ёғ, ун олишмоқда. Яқинда шоли ҳосилини ўриб янчиб, омборларга ғамлаб олдик. Тез орада меҳнатчиларга гуруч тарқатамиз.

Ёрдамчи чорвачилик хўжалигимиздаги ишлардан ҳам кўнглимиз тўқ. Жамоа аҳлига текинга сут берилмоқда. Керак бўлса арзон нархда гўшт берамиз. Одамлар ойлик маошларини ҳам вақтида олишаяпти. Шунинг учун ҳам ишимиз юришмоқда, қийинчиликларга қарамай ҳамма вазиятни тушуниб, баракали меҳнат қилаётир. Буни қуйидаги рақамлардан ҳам кўрса бўлади.

Бу йил хўжаликлардан 29 минг тоннага яқин хом ашё қабул қилиб олдик. Сентябрь ойидаёқ уни қайта ишлашни бошлаб юбордик. Ҳамма олинган пахтадан тола чиқишини кўпайтирса, унинг сифатли бўлиши таъминланса, ўзига фойда бўлишини яхши билади. Шу сабабли ҳам машина-механизмлардан самарали фойдаланиш, уларни асраб-авайлаш ҳисобига умрини узайтириш, бекордан-бекор туриб қолишига йўл қўймаслик, ишлаб чиқаришга янги техника ва технологияни жорий этиш пайида бўлишмоқда.

Ҳаракатлар зое кетмаяпти. Борган сари исрофгарчилик камайиб тола ишлаб чиқариш ҳажми ва сифати кўпайиб бораётир. Ҳозирга қадар 5 минг тоннадан зиёд пахта қайта ишланди. Тола чиқиши қарийб 32 фоизни ташкил этмоқда. Келгусида бу кўрсаткич янада ортади.

Ютуқларимиз кўриниб турибди. Мен буларнинг негизида одамларга яратилаётган қулай иш ва турмуш шароитлари ётибди, деб ҳисоблайман. Лекин бу билан ҳамма ишларимиз аъло демоқчи эмасман. Камчиликларимиз, муаммоларимиз ҳам бор. Ўйлайманки ҳамжиҳатлик, ишчанлик, изланувчанлик муҳитини тўла яратсак, улар ҳам тез орада ўз ечимини топади.

Хусниддин ТУРДИМАТОВ,
Боёвут туманидаги «Турон» пахта тозалаш заводи директори.

Рейд

ИЙМОН УСТУНМИ ЁКИ ПУЛ?

(Боши 1-бетда).

Шу орада Зоирхўжа Зулфиқоровнинг ўзи пайдо бўлди. Биз ундан сотаётган маҳсулотларига сертификат талаб қиламиз. Лекин у топиб беролмайди...

Тегишли ҳужжатларни текширувчиларга тақдим этолмаслик, афсуски, биз бозорда суҳбатлашган, текширишдан ўтказган ўндан ортиқ «ишбилармон»ларнинг кўпчилигига хос экан. Важ фақат битта, у ҳам бўлса: «Мол «Отчопар»дан олинган. Сотган одам эса, менга бу борада ҳеч нарсани тақдим этмаган...»

Энди халқимизни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш масаласига аҳамиятни қаратамиз.

«Чорсу» саноат моллари бозори билан «Эски Жўва» деҳқон бозори туташ. Бу бозор мамлакатимиз пойтахтидаги энг йирик савдо иншоотларидан саналади. Шунинг учун ҳам бу ерда ҳар куни ҳаёт қайнайди. Ҳамма маҳсулотлар ўз турига қараб тегишли расталарда сотилмоқда. Аммо унинг сифати қай даражада? Эл дастурхонига таркиби бузилмаган, истеъмолчи талабларига тўла жавоб берадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиб бораяптими? Бу ҳақдаги саволларга бозор қошида ишлаб турган лабораториядан жавоб излаймиз.

Лаборатория мудири Эрмат Турсунов изоҳ беради.

— Биргина ўтган ойнинг ўзида бозоримизга савдо қилиш учун келган ўн бешта сохта «деҳқон»нинг 24 тонна қовун-тарвузи ва полиз маҳсулотлари лаборатория анализидан ўтказилгач, савдодан олиб ташланди. Уларнинг таркибидаги нитрат моддаси миқдори меъёридан ортиб кетганлиги бунга сабаб бўлди. Худди шунингдек, сотиш учун олиб келинган 1 тоннаю 110 килограмм ўпка ва жигар истеъмолга яроқсиз деб топилди ва четга олиб чиқиб ташланди.

Иқрор бўлиш керак: бу бозорнинг бедарвоза эмаслигини, ҳар бир сотилаётган маҳсулот назоратда бўлаётганлигини кўрсатиб турибди.

Йўлимиз Яккасарой туманидаги «Аския» бозорига тушади. Етиб келганимизда бозор бирмунча сийраклашиб қолган экан. Бизнинг нима мақсадда келганлигимизни билган «ишбилармонлар» товуқ, колбаса каби маҳсулотларни бир зумда савдодан йиғиштириб олишга ва жуфтакни ростлашга тушиб қолдилар. Бундан кўриниб турибдики, текшириш ҳақида хабар келгунга қадар бу маҳсулотларнинг аҳволи ва сифати билан ҳеч ким қизиқмаган. Харидорлар эса бу маҳсулотларни сотиб олаверганлар. Бошқа бозорларда бўлган ҳолатлар бу ерда ҳам кўзга ташланади. Кўпчилик «ишбилармон»лар сотаётган молларининг сертификатини кўрсатолмай, гапни яна «Отчопар» атрофида айлантираверишди.

..Довруғи етти иқлимга ёйилган машҳур «Отчопар» дамиз. Бу бозорда йўқ нарсанинг ўзи йўқ. Лекин бозорнинг қувонтирадиган ва ташвишлантирадиган томонлари ҳам бор.

Улгуржи бозор «Отчопар» нинг тепа қисмида жойлашган. У қамида 10 гектар майдонини эгаллайди. Бу ердаги маҳсулотларнинг сероблигидан дил қувонади. Эҳтиёж учун зарур бўлган ҳамма нарса бор. Уларнинг тахламини кўриб, тадбиркорларга раҳматлар айтгинг келади, бироқ...

Ўзбекистонда акциз солиги жорий этилганига ҳали ҳеч қанча вақт бўлгани йўқ. Аммо биргина шу бозорнинг ўзидагина мазкур солиқ жорий этилгандан буён юзга яқин «тадбиркор»нинг ноқонуний ҳатти-ҳаракати аниқланди. Улар сотишга тайёрлаган, лекин акциз маркаси туширилмаган тамаки маҳсулотлари ва спиртли ичимликлар 4 миллион сўмга етди.

Бу ерда муддати ўтган ва сифат гувоҳномаси бўлмаган маҳсулотларнинг сотилиши ҳоллари тез-тез кўзга ташланмоқда. Андижон вилоятининг Шаҳрихон туманида яшовчи Зоҳид Йўлдошев Эрондан келтирилган 1 минг 111 дона «Хони» шампунини шундай гувоҳномасиз сотаётган пайтда қўлга тушди. Самарқандлик Баҳодир Муродов 13584 дона 0,33 литрли идишларда «Фанта» ичимлигини сотиш учун бозорга олиб чиққан. Аммо унинг сифатига эътибор бермаган. Шу боис ҳам у кафолат ҳужжатини кўрсатолмади.

Тошкент вилоятининг Зангиота туманида яшовчи Улуғбек Урмонов сотаётган 18 литрлик идишдаги 211 та «Она» писта ёғининг сифат гувоҳномаси йўқ. Улгуржи бозорни айланиш жараёнида бир литрли шиша идишдаги 238 банка тузланган бодринг ҳеч қандай ёрлиқсиз, қаерда тайёрланганлиги номаълум бўлишига қарамай, сотилаётгани устидан чиқиб қолдик. Унинг сотувчиси мол эгаси бошқа киши эканлигини айтиб, жуфтакни ростлаб қолди...

Текшириш ўтказилгунча бу кимсанинг мушугини ҳеч ким «пишт» демагани ҳам қизиқ-да! Бўлмаса шунча тузланган бодрингни, бозорни ўзиники билиб, бамайлихотир сотиб ўтирармиди? Жамбул шаҳридан олиб келинган унни эринмай сотаётган Ҳаким Раимовдан маҳсулот сифат белгисини тасдиқловчи гувоҳномасини талаб қилганимизда, бизга муддати ўтиб кетган, шу йилнинг 24 октябригача бўлган қандайдир бир қоғозни кўрсатди. Сўнг бу маҳсулот «нуфузли бир идорада ишлайдиган фалончи акамга қарашли» деб шипшитиб ҳам қўйди. Уз ишларининг

Бундай антисанитария ҳолатида сотилаётган гўштларни еган одамнинг касал бўлмаслигига кафолат борми?

тепасида раҳнамоси борлигини бизга шаъма қилмоқчи бўлди...

Рейд давомида бизга бошқа кўпгина ажабтовур фактлар ҳам намоён бўлди. «Тошшаҳармевасабзавотсаноат» бирлашмасига қарашли Бектемир туманидаги 5-дўконда бўлганимизда ярим литрли 48 шиша «6» пивоси, 219 шиша «Южний» салқин ичимлиги, 219 шиша «Орач» ичимлиги муддати ўтганлиги туфайли истеъмолга яроқсиз бўлиб чиқди. Бундай ҳолатта мазкур бирлашмага қарашли 8-дўконда ҳам дуч келдик. Истеъмол муддати ўтган 1369 банка олма шарбати ва 13 минг банка узум шарбати савдога яроқсиз деб топилди. 7-мева-сабзавот дўконида эса, товар кўринишини йўқотган, эскириб кетган катта миқдордаги узум кишмиши, туршак, саримсоқ пиёз, пиёз, узумнинг тақдири ҳам шундай бўлди.

Ялтираган ҳамма нарса ҳам олтин бўлавермаслигини яхши биламиз. «Ингора» жамоа корхонаси дўконидаги 0,5 литр сиғимли, чиройли, беш юлдузли 120 шиша коньяк давлат андозасига жавоб бермаслиги аниқланди. «Деҳқон» жамоа корхонаси дўконида эса умумий қиймати 16 минг сўм бўлган консерваланган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари яроқсиз деб топилди.

Шу ўринда бир нарсани айтиб кетмоқ керак. Республикамиз ҳудудида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг ёрлиғида кўп ҳолларда уларнинг ишлаб чиқарилиш ва сақлаш муддатлари кўрсатилмайди. Баъзан эски ёрлиқлар ёпиштириб юборилган бўлади. Рейд давомида биз Андижон агросаноат фирмаси, «Тошкентсут» корхонасининг маҳсулотларида ана шундай ҳолларни кўрдик.

Яна бир нарса. Тошкент шаҳар санитария-эпидемиология хизмати томонидан шу йилнинг ўтган ўн ойи давомида ўтказилган текшириш мобайнида сақлаш ва истеъмол қилиш муддатлари аллақачон ўтган ҳамда сифати бузилган талайгина қишлоқ хўжалик ва озиқ-овқат маҳсулотлари аниқланган. Улар орасида салкам 12 тонна гўшт, 4,3 тонна сут, 30,7 тонна балиқ, 1,1 тонна дон ва салкам 60 тонна шакар ва қандолат маҳсулотлари, 19 тонна мева-сабзавот ҳамда полиз, ярим тонна ёғ, 42 тонна ҳар хил ичимлик, 1 тонна консерва, 300 килограмм болалар овқати ва 1 тоннадан зиёд бошқа маҳсулотлар бор. Мана шу рақамлар устида бир бош қотириб кўринг, қимматли газетхон! Бу «маҳсулот»лар дастурхонимизга тушганида улар орамиздан неча кишини «тез ёрдам» томон йўллади! Бу маҳсулотларнинг аксарият қисми тижорат йўли билан чет элдан келтирилган ва жойларда сотиш учун чиқарилган.

Мамлакатимиздаги барча савдо нуқталарининг саноғига етиш қийин. Ҳар қанча текшир-текшир ўтказган билан ҳар кимнинг ўзига инсоф бермаса, бу ишларнинг охирига етиб бўлмайди. Узимизда чиқаётган маҳсулотларнику, ўша корхонани ёпиб қўйиш йўли билан ҳал қилиш мумкиндир. Лекин четдан олиб келинаётганларичи?

— Келинг, бир дақиқага бозорларимизни қозон деб тасаввур қилайлик. Унга маҳсулот тушиб бўлган. Қозон тўхтовсиз қайнаб турибди. Унинг бир томонини кавласанг, иккинчи томони тошиб кетаверади...

Юртимиз бедарвоза эмас. Унинг ўнлаб мустаҳкам дарвозалари бор. Четдан келтирилаётган ҳар бир маҳсулот мамлакатимизга 14 дарвоза, унинг метиндай зирҳлари бўлмиш божхона постлари орқали ўтади. Шундай экан, нега энди сифатсиз деб топилаётган маҳсулотлар ўша дарвозаларнинг ўзида махсус, мукаммал текширишдан ўтказилиб, сўнг бир хулосага келинмайди? Бунинг учун ҳар бир божхона постига шу соҳага масъул бўлган мутахассислар бириктирилсаю, лабораториялар ташкил қилинса анча осон бўлмайдими? Ана ўшанда яроқсиз маҳсулотлар ўз жойига қайтариб юборилган, халқимизни заҳарламаган, ҳаётимизга оғу томчисини томизмаган бўларди!

Мана, қўлимизда республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, шунингдек, бошқа қатор мутасадди ташкилотлар томонидан тақдим этилган маълумотнома турибди. Унда ҳар хил, айниқса четдан олиб келинган озиқ-овқат маҳсулотларининг истеъмолга яроқсизлиги ҳақида республикамизнинг турли минтақаларидан олинган фактлар ўз аксини топган. Баъзиларига кўз югуртириб, даҳшатга тушиб кетасан, киши...

Биз, мустақил Ўзбекистоннинг фуқаролари, халқимизнинг соғлиги, саломатлиги хусусида нега бунчалик кам қайғурадиган бўлиб қолдик? Наҳотки тарозунинг иймон, виждон палласини пул палласи босиб кетаётган бўлса? Ахир соғлиқни-саломатликни ҳеч қандай пул эвазига сотиб олиб бўлмайди-ку? Наҳотки, мана шу оддий ҳақиқатни унутиб қўйган бўлсак?

Комил МУҲАМЕДОВ,
Мирвосит САИДОВ,
Тошкент шаҳар СЭСи мутахассислари.
Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
Шуҳрат АЛИМАТОВ,
Қодиржон СОБИРОВ,
«Адолат»нинг махсус мухбирлари.

ЭЪЛОН!

Тошкент шаҳар Яккасарой туманидаги «Озодалик» хусусий фирмаси ўз фаолиятини

ТУГАТАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Ибратли ҳикоятлар

МУЛЗАМ БЎЛГАН ЛОФЧИ

Бир мажлисда бир одам:
— Мен ер юзидаги дарёларнинг ҳаммасини саёҳат қилдим, мен кўрмаган дарёлар қолмади, мен кўрмаган балиқлар ҳам қолмади, — деб лоф урибди. Мажлисдагилардан бири: — дарёларнинг балиқлари қандай бўлар экан? — деб сўради.

У саёҳатчи: Эй, бечора, ҳалигача балиқни кўрмаганмисан? Балиқ туяга ўхшаб, икки шохлик бўлади, — деб жавоб берибди. Мажлисдагилар ҳаммаси кулишиб:

— Эй, бечора, ўзинг на сувда балиқ кўрибсан, на қуруқда туя кўрибсан, — дейишибди.

***ҚИССАДАН ҲИССА:** ҳар ким кўрмаган, билмаган нарсасини кўрдим, билдим деб лоф урса, охири шарманда бўлиб қолади.*

БИР ОДАМ ВА ЎЛИМ

Бир одам елкасида ўтин кўтариб келаётган экан. Йўлда ўтини оғирлик қилиб, чарчаб, камбағаллигидан нолиб:
— Бу кунимдан ўлганим яхши! Эй, ўлим, қайдасан?!— деб ўлимни чақирибди. Ўша онда ўлим келиб:

— Эй, биродар лаббай, нимага чақирдингиз, — дебди. У бечоранинг камбағаллиги ҳам, чарчагани ҳам эсидан чиқиб: — Эй, ака ўтинимни елкамга кўтартириб қўйинг деб, чақирган эдим, — дебди.

***ҚИССАДАН ҲИССА:** одам қанчалик қийналса ҳам тирикчилик ғамини еб, асло ношукур бўлмаслиги керак,*

Агар дўстинг билан
тенг кўрсанг баҳам,
Шодлик тенг кўпаяр,
тенг бўлинар ғам.

ХАСИСНИНГ ТУШИ

Бир киши уйқудан уйғониб, хотинига дебди:

— Хотин бошимизга бахт қуши қўнмоқчи. Яхши туш кўрдим.

— Душманларнинг кўзи кўр бўлсин. Қандай туш экан? — деб сўрабди хотини.

— Тушимда чўпон эканман.

— Яна бекорчи туш. Бу тушингизни ҳам сувга айтинг.

— Агар сувга айтсам, қўйларнинг подасини сув оқизиб кетади-да!

***БАЙТ:** Назар сол бўри феъл хасис чўпонга,*
Пода қайғусида ботади ғамга.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ
тайёрлаган.

Ҳукмдан кейинги ўйлар

КИМГА ТЎЙ, КИМГА АЗА?

Ўн уч. Хосиятсиз рақам. Ўн учинчи январь. Бехосият кун. Алишер эрталаб ўрнидан турганида, ана шу ўйлар хаёлидан кечди. Кўчага чиқса, худди бирор фалокат юз берадигандек, бугун кечгача уйда бўлишга аҳд қилди. Тушликка яқин маҳалладоши Бозорбой чақириб келди. Шу маҳалладаги Ғанижонларникига тўйга таклиф қилди. Алишер ўша томонга оёғи тортмаётган бўлса-да, ўзини мажбурлаб кўчага отланди.

Ўша тўйда ичкилик дегани дарё бўлиб оқди. Алишер билан Бозорбой тўйда ҳурмачага сиққунича ичдилар. Тўйдан чиқиб, манзилга етгунча, яна «камини тўлдириб» кетишди. Улар шаҳарнинг Толстой кўчасига етиб келишганда, анча кеч бўлиб қолганди. Алишер қандайдир хаёл билан хотинига қариндош бўлган Шоирахон яшайдиган уйнинг дераза ойнасини тақиллатди. Ичкаридан енгил кийинган, хушрўйгина аёл чиқиб, ўзини нима сабабдан безовта қилганликлари билан қизиқди. Алишер жувондан кечирим сўради. Бу ҳолат Бозорбойга негадир эриш туюлди. (Жувон Алишернинг қариндоши эканлигидан у бехабар эди).

— Сен нега бемаҳалда бировларни безовта қиласан? — деди Бозорбой Алишернинг қилиғидан ҳайрон бўлиб.

— Кимни безовта қилиш ўзимни ишим, — дея жавоб қилди шериги.

— Ҳар қанча бўлганда ҳам тунда ўзгаларнинг ойнасини чертишга ҳаққинг йўқ! — деди Бозорбой ростакамига жаҳли чиқиб.

— Бу менинг ишим. Сенга ҳисоб берадиган ҳали онасининг қорнида, — жавоб қилди шериги.

Бозорбой болахонадор қилиб сўкинди. Шундан сўнг, иккови муштлашиб кетишди...

Воқеага гувоҳ бўлган Алишернинг онаси Мақсудахон Маматқулова тергов жараёнида шундай кўргазма беради:

— Ярим тунда эшикда ғала-ғовур бўлиб қолди. Чиқдим. Кўчада қариндошимиз Шоирахон, сал нарида ўғлим Алишер билан Бозорбой ўзаро жанжаллашиб турган экан. Мен чиққан пайтимда ўғлим Шоирахондан икки марта кечирим сўради. Сўнг уни уйига кузатдик. Бу пайтда баҳс авжига чиқиб, йигитлар бир-бирларига хезланишди. Алишер шеригининг ўзидан уч ёш катта эканлигини ҳисобга олдими, ёки бошқа бир хаёл биланми, Бозорбойдан қочиб ҳовлига кирди. Бозорбой ўғлимнинг орқасидан кириб, уни уят сўзлар билан ҳақорат қила бошлади. Алишер бизнинг олдимизда хижолат бўлиб, қанча паст келгани сайин шериги, андишанинг отини қўрқоқ, деб билиб шунча баланд келарди. Ниҳоят, Алишер Бозорбойга ялиниб-ёлвориб, уни кўчага бошлаб чиқиб кетди... Орадан бирор соат ўтгандан кейин кўчадан қайтиб келди. Уйдан тунини кийиб чиқиб, мени кучиб шундай деди:

— Онажон, мени кечиринг. Мен ҳозир одам ўлдириб қўйдим...

Кейин бу ҳақда милицияга хабар қилганлигини айтди...

Мен бу пайтда ўғлимнинг гапларини эшитиб, карахт бўлиб қолгандим.

...Муқаддам икки бор судланган Алишер Шоев олдинги қилмишларидан тегишли хулоса чиқариб олмади. У бир пайтлари туппа-тузук ҳайдовчилик қилиб юрарди. Судлангандан сўнг, ҳайдовчилик гувоҳномасини йўқотиб қўйди. Бирор жойда муқим ишлашга бўйни ёр бермади. Шу йилнинг 13 январь куни ярим тунда маст ҳолатда оғир жиноят содир қилди. Юқорида баён қилинган воқеа ниҳоясида ўзининг маҳалладоши Бозорбой Матхолиқовни етти жойига пичоқ санчди... Одил суднинг ҳукмига кўра, қотил ўн саккиз йилга озодликдан маҳрум этилди.

Энди, бир кишининг ўлимига сабабчи бўлган, қотиллик учун шарт-шароит яратган, нохуш ҳодисанинг келиб чиқишига туртки бўлган айрим «омил»лар ҳақида тўхталсак.

Ўша куни тўйда Алишер ҳам, Бозорбой ҳам то ўзларини эплай олмай қолгунча ичишган. Бозорбой қайнотасиникида ичкуёв бўлиб яшаганлигидан, оиласида бирор гапсўз ўтганми, шу боис аламини ичкиликдан олмоқчи бўлди. Йўл-йўлакай қандайдир бегона аёлнинг сабабсиз безовта қилиниши унга «ботмади»...

Бизнингча, ўша тўйда ичкилик маромида қўйилганида, фалокатнинг олди олинган бўларди. Агар, Алишернинг кайфи бир оз ошиб қолмаганида, Шоирахоннинг деразасини икки дунёда тақиллатмаган бўларди.

Шу ўринда бир мулоҳаза туғилди. Бундан ўн йиллар олдин ҳар бир ташкилот — муассасада кўнгилли дружиначилар ҳаракати ташкил этилиб, улар тунда эл осойишталигини таъминлашда милицияга яқиндан кўмаклашар, бемаҳалда дайдиб юрганларни тезроқ «манзил»га элтиб қўйишарди.

Бизнингча, тунги навбатчилик қилиб осойишталикка улуш қўшадиган кўнгиллилар ҳаракати яна йўлга қўйилса, бу иш фойдадан холи бўлмасди.

Энди, юртдошларимизнинг лоқайдлиги ҳақида.

Ўша куни тунда Алишер билан Бозорбой қарийб 1,5 соат давомида бир-бирлари билан ёқалашишган. Улар бир-бирларини еб юборгудек даражада хезланиб турганларини кўпчилик кўрган. Уларнинг ичида ҳар иккаласини муросага келтиришга қурби, қудрати етадиганлар ҳам бўлган. Минг афсуски, маҳалладошлар ана шу вазиятда оддий томошабинликдан нарига ўтмадилар. Бундай олиб қараганда, Бозорбой ичкилик ва лоқайдликнинг қурбони бўлди, деб айтиш мумкин.

Яна шуни ҳам тан олиб айтиш жоизки, жойларда муқаддам судланганлар билан якка тартибда иш олиб бориш кўнгилдагидек эмас. Уларнинг яшаш тарзи, ҳатти-ҳаракати, тўй-ҳашамларда ўзларини қандай тутишлари жамоатчилик эътиборидан четда қолаётир. Муқаддам судланган йигитлар устидан назоратнинг сустлиги, фуқаролар йиғини ҳамда маҳалла фаоллари, ўша ерга бириктирилган участка вакилларининг бу масалани хаёлдан фаромуш қилганликлари - ўзининг юқоридаги воқеага ухшаш нордон меваларини бераётир. Шундай савоб ишга барча бел боғлаб, астойдил киришадиган бўлса, муқаддам судланганларни ҳам инсофга келтириш мумкин. Ахир, улар ҳам қалб, иймон, виждондан фориғ бўлган кимсалар эмас.

Тўйда ичкилик деганни мўл-кўл қилиб, Андижон шаҳридаги катта бир маҳаллада ном чиқаришга чиранганлар бир бегуноҳ йигитнинг умрига зомин бўлганликлари (Бозорбой эндигина ўттизга тўлганди), бунинг оқибатида иккита оиланинг фарзандлари, қариндош-уруғлари азият чекканликлари ҳақида ўзлари билишармикан?

Шунга айтсалар керак-да, кимга тўй, кимга аза деб?

Йўлдошбой ҒАНИЕВ,
Андижон вилояти прокуратурасининг бўлим бошлиғи.
Ҳасанбой РУСТАМОВ,
журналист.

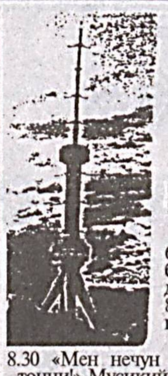

Ойнаи жаҳонда
9—15 декабрь

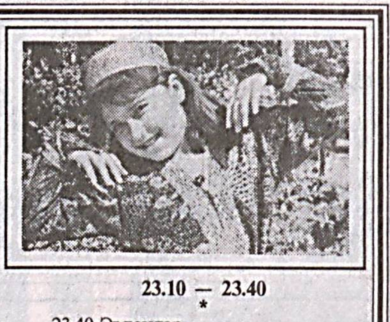

ДУШАНБА, 9

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Мен нечун севаман Ўзбекистонни!» Мусиқий композиция.
9.00 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Қизил ярим ой шуъласи».
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қишлоқ тадбиркорлари».
10.35 «Ҳаёт мазмуни». Кинодастур.
11.15 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан.
11.45 «Танаффус». Мультфильм.
11.55 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.25 «Подшо Пётр арабни уйлантиргани ҳақида». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.30 «Истиқлол одимлари».
18.50 «Мозийдан садо».
19.05 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.15 Футбол. Осиё кубоги-96. Япония — Ўзбекистон терма командалари.
22.45 «Морена Клара». Телесериал.
23.30 Эълонлар.
23.35 «Ахборот».
24.00 Футбол. Осиё кубоги-96. Сурия — Хитой терма командалари.
01.30 Тунги тароналар.
01.40 — 01.50 «Ватан тимсоллари».

II
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Палитра».
18.45 «Мультфейерверк».
19.05 «Услуб». Мода янгиликлари.
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон». Оҳанглар.
20.10 «Автосалон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Камертон». Шеърият.
21.10 «Хобби-Холл».
21.40 «Курьер».
22.00 «Прайм-тайм».
22.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.45 «Спорт қитъаси».
23.20 — 00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Заргарлар». Телефильм.
18.15 «Хавфли бурилиш». Бадиий фильм. 1-серия.
*
Россия жамоат телевидениеси 19.10 — 21.40
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Янги қурбон». Телесериал.
22.40 «Зооолимпиада». Мультсериал.
*
Россия давлат телевидениеси 23.10 — 23.40
*
23.40 Эълонлар.
23.45 — 23.50 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мультқарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Дидар».
19.40 «Биз қандай...»
19.55 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.15 Кечки сеанс. «Қўш хотин». Бадиий фильм. 2-серия.
21.45 «Душанба». Публицистик кўрсатув.
21.55 «М»-хабар.
22.05 Эълонлар.
22.10 «Спорт-тайм».
22.40 «Авторейд».
22.50 «Шлягер».
23.05 Эълонлар.
23.10 «5+1». Интервью.
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 10

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Эркатой».
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Бугуннинг ўйлари». Публицистик кўрсатув.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Инглиз тили.
11.00 Она тили.
11.30 Ўзбекистон тарихи.
*
12.00 «Фильм суратга олинди». Кинокўрсатув.
12.30 «Фермер». Тележурнал.
13.00 «Хотира». Эркa Қори Каримов.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Умид учқунлари».
18.30 «Юртим жамоли».
18.50 Дилнавоз садолар.
19.10 «Спорт, спорт, спорт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Серқуёш, ҳур ўлкам!»
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 Футбол. Осиё кубоги-96. Бирлашган Араб Амирликлари — Индонезия терма командалари.
22.10 «Санъат дўстликка чорлайди».
22.30 «Ўргимчак тўри». Телесериал.
23.15 «Замон».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Осиё кубоги-96. Қувайт — Жанубий Корея терма командалари.
01.30 Тунги тароналар.
01.40—01.50 «Ватан тимсоллари».

II
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Олтин кент».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Спорт қитъаси».
22.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 — 00.40 «Кинонигоҳ».

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Сахий ўрмон», «Аждаҳо ва қуёш». Мультфильмлар.
18.30 «Хавфли бурилиш». Бадиий фильм. 2-серия.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».
***
19.10 — 21.40
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Янги қурбон». Телесериал.
22.35 «Зооолимпиада». Мультсериал.
*
Россия давлат телевидениеси 23.00 — 23.30
*
23.30 Эълонлар.
23.35 — 23.40 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Сен ҳақингда ва сен учун». Мусиқий дам олиш кўрсатуви.
19.15 «Халқ саломатлиги йўлида».
19.45 «Ўзбекистон — жонажон Ватаним!»
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
21.05 Эълонлар.
21.10 «Озодлик номидан». Америка тарихи.
21.40 «Коллаж».
22.05 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.35 «ТВ IV да «Немис тўлқини».
23.05 Эълонлар.
23.10 «Жиллет-спорт».
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 11

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Санъат дўстликка чорлайди».
8.45 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Фармон ва ижро».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 «Ассалом, япон тили».
*
11.40 «Аёл бахти». Кинокўрсатув.
12.05 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
12.25 «Тонгларга туташган наволар». Мусиқий дастур.
12.45 «Тоғдаги ғор сирлари». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Буғдойзордаги уйча». Мультфильм.
18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир...»
18.25 «15 дақиқа спорт ҳақида».
18.40 «Автоолам».
18.55 «Дилнавоз садолар».
19.05 «Табаррук қадамжолар». Кармана Деҳгарон мажмуаси. IX аср.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. Ўзбекистон — Япония: «Ҳамкорлик қирралари».
21.25 Футбол. Осиё кубоги-96. Саудия Арабистони — Эрон терма командалари.
22.55 «Морена Клара». Телесериал.
23.40 Эълонлар.
23.45 «Ахборот».
00.10 Футбол. Осиё кубоги-96. Ироқ — Таиланд терма командалари.
00.55 Тунги тароналар.
01.05—01.15 «Ватан тимсоллари».

II
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...»
20.10 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 «Дойче Велле» намойиш этади...
21.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 «Спорт қитъаси».
23.25 — 00.15 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ғаройиб Гоша». Мультфильм.
18.05 «Хавфли бурилиш». Бадиий фильм. 3-серия.
*
Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».
***
19.10 — 21.40
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Янги қурбон». Телесериал.
22.35 «Зооолимпиада». Мультсериал.
*
Россия давлат телевидениеси 23.05 — 23.35
*
23.35 Эълонлар.
23.40 — 23.45 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Ўзбекистон муштарак».
18.55 «Мультқарусель».
19.05 «Среша».
19.30 «Ер курраси».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё ва болалар».
20.25 «Тошкент оқшомида».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ташрифлар ва таклифлар».
21.30 «Мезон».
22.00 «IV канал эксклюзиви».
22.30 «Қўшиқларим оламни тутар».
22.50 «Гулдаста».
23.10 Эълонлар.
23.15 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 12

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Ака-ука Эшжоновлар куйлайди.
8.50 «Буюк келажак сари».
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик кўрсатув.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Ботаника.
11.00 «Алифбо сабоқлари».
11.30 Умумий биология.
12.00 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
12.25 «Хазинамиз таянчи».
13.00 «Обидалар — бойлигимиз рамзи». Кинодастур.
13.30 Ўзбек куйларидан концерт.
14.00—14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.30 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
18.40 «Катта танаффус».
19.00 «Акциядор луғати».
19.15 «Дилнавоз садолар».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 Футбол. Осиё кубоги-96. Япония — Хитой терма командалари.
22.50 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
23.05 «Дилнавоз садолар.
23.15 «Одобнома».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Осиё кубоги-96. Ўзбекистон — Сурия терма командалари.
01.25 Тунги тароналар.
01.35—01.45 «Ватан тимсоллари».

II
9.00 «Мультфейерверк».
9.20 «Хобби-холл».
9.50 «Курьер».
10.20 «Прайм-тайм».
10.30 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
10.50 «АРТ-журнал».
11.10 «Табиат дунёси».
12.00 «Компьютер-Осиё».
12.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
12.35—14.15 Видео — «О».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дармон».
20.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.25 «Бизнес-уик».
21.45 «Дойче Велле» оҳанглари ва Эълонлар.
22.10—23.50 «Кинонигоҳ».

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Нафосат улашиб». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси 18.10—21.00
*
Россия жамоат телевидениеси 8.25 — 10.00
* * *
21.00 — 23.35
*
Россия давлат телевидениеси 23.35—00.05
*
00.05 Эълонлар.
00.10—00.15 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 Дастурнинг очилиши.
18.50 «Мультқарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Океандан океангача». USA-круиз.
19.40 «Айчурек».
20.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
21.00 «02» тўлқинида».
21.15 «Интерспорт».
21.25 Эълонлар.
21.30 «Каталог».
21.45 «Эколот-коктейль».
22.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.45 Эълонлар.
22.50 «Компьютер-ревю».
23.15 «Эллада».
23.45 «Шико Ито — қоғоздаги шамол оҳанглари». Телефильм (Япония).
00.15 Эълонлар.
00.20 — 00.30 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 13

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Пойтахт концерт залларида.
8.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Компьютер сабоқлари».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Немис тили.
11.00 Тасвирий санъат.
*
11.30 «Кашф этилаётган имкониятлар».
11.45 «Болажон».
12.00 «Довюрак Ҳочбар ҳақида қисса». Бадиий фильм.
13.35 «Енгиндан сақланинг».
14.00—14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Болалар учун концерт.
18.30 «Нима учун?».
18.40 «Тақдим».
18.50 Бизнес ҳафта якунлари.
19.05 Жаҳон халқлари қўшиқлари (Сан-Ремо).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.15 «Ривоят».
21.25 «Ўзбекистон бастакорлари». Мустафо Бафоев.
22.00 «Сакура ва эҳромлар».
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.05 «Репортаж».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.10—00.20 «Ватан тимсоллари».

II
9.00 «Боланинг тили...»
9.10 «Мульти-пульти».
9.25 «Таманно».
9.35 «Мулоҳаза учун мавзу». Акбарали Очилдовнинг муаллифлик кўрсатуви.
10.00 Видео янгиликлари.
10.20 Видео — «О».
12.00—13.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 «Кинохроника».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Мусиқий йўлка».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сиздан ишорат».
21.40 «Ракурс».
22.00 «Спорт қитъаси».
22.30 Хит-парад ва Эълонлар.
23.10—24.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Шоҳсупа сари».
*
Россия давлат телевидениеси 18.30—19.50
*
19.50 Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 8.20 —10.00
* * *
20.00 — 22.30
*
22.30 «Мусиқа ҳамма учун».
*
Россия давлат телевидениеси 22.55 — 23.25
*
23.25 Эълонлар.
23.30 — 23.35 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Умид чечаклари».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.05 «Монитор-Осиё».
20.35 Эълонлар.
20.40 Келинг, бир кулишайлик. «Уч тентак ҳангомаси». Бадиий фильм («Коламбия пикчерс», АҚШ). 2-серия.
21.10 «Коинот».
21.40 Эълонлар.
21.45 «Уй остонадан бошланади».
22.15 «Бу бўстон аро...»
22.45 «Рангинкамон».
23.15 Эълонлар.
23.20 «Мўъжизалар».
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 14

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Олтин тақа». Мультфильм.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 «Ўйла! Изла! Топ!» Телемусобақа.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.45 «Мулоҳаза, мунозара, муносабат».
11.15 «Елкин».
11.35 «Хобби».
11.50 «Санъатга бахшида умр». Ўзбекистон халқ артисти Тавҳар Раҳимованинг ижодий кечаси (ёзиб олинган).
12.40 «Қувноқ стартлар».
13.20—14.20 «Маънавият» видеоканали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Мактуб».
18.50 «Яхши ният».
19.10 «Сиз севган қўшиқ».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Дилнавоз садолар».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Хайрат».
21.40 «Азиз сиймолар». Обид Жалилов.
22.00 «Дилнавоз садолар».
22.15 «Ранглар жилоси».
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
22.25 «Орзу-умидлар қироли». Раж Капурни хотирлаб.
22.50 «Тўрт йўл». Бадиий фильм. 1 — 2-сериялар.

II
9.00 «Бор эканда, йўқ экан...».
9.20 «Кинохроника».
10.10 «Компьютер-Осиё».
10.30 «Мусиқий йўлка».
10.40 «Сиздан ишорат».
11.20 «Ракурс».
11.40 «Кинонигоҳ».
13.20—15.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Мультдаста».
18.20 «Жозиба».
18.35 Эълонлар.
18.40 «Жаноби Бинн ҳангомалари».
18.55 «Театр ҳақида ўйлар».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Жозиба».
20.10 «Дубляж».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми». Дам олиш дастури:
21.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 Видео — «О».
23.20 «Зиндагий ёхуд муҳаббат».
23.45—23.55 «Алмисоқдан қолган дўкон».

III
19.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 19.10 — 21.40
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30 Опера саҳнаси усталари.
*
Россия давлат телевидениеси 23.00 — 23.30
*
23.30 — 23.40 «Наманган ёдгорликлари». Телефильм.

IV
9.00 «Аэробика».
9.20 «Шанба эртаги».
10.20 Эълонлар.
10.25 «Ассалом, қуёш!» Болалар ракс ансамбли.
10.55 «Комедиантлар».
11.15 Кинонинг олтин асри. Ален Делон «Зорро» фильмида. 1-серия.
12.15 «Клип-антракт».
12.20—12.50 «Рақслар қанотида».
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Олам ва одам».
20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.35 «Беш дақиқа ўзинг учун».
20.40 Эълонлар.
20.45 Кинонинг олтин асри. Ален Делон «Зорро» фильмида. 2-серия.
21.45 «Спектаклдан сўнг».
22.10 «Ассалом, Франция!» Мусиқий ретро. Джо Дассен.
22.40 Эълонлар.
22.45 «Хит-коллекция».
23.05 «Жиллет-спорт».
23.35 «Бу ажиб дунё».
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 15

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
11.40 «Қувноқлар даврасида»
11.55 «Менга сўз беринг!». Ёшлар учун кўрсатув.
12.45 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 20-қуй.
13.25—14.25 «Болалигим — подшолигим». Видеоканал.
* * *
17.35 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ҳаётимиздаги мўъжизалар ёки...»
18.15 «Ўргимчак тўри». Телесериал.
19.00 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Соғинч».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Мусиқа салтанати».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Буюк келажак сари.
21.25 Футбол. Осиё кубоги-96. Чорак финал.
22.55 Диққат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 21-қуй.
23.35 Эълонлар.
23.40 «Ҳафтанома».
00.10 Эълонлар.
00.15 Футбол. Осиё кубоги-96. Чорак финал.
01.50 Тунги тароналар.
02.00—02.10 «Ватан тимсоллари».

II
9.00 «Мультдаста».
9.20 «Жозиба».
9.35 «Жаноби Бинн ҳангомалари».
9.50 «Театр ҳақида ўйлар».
10.20 «Жозиба».
10.35 «Дубляж».
10.50 «Зиндагий ёхуд муҳаббат».
11.15 «Алмисоқдан қолган дўкон».
11.25 Видео — «О».
13.00—14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Бугун ТВ-2 дастурида.
18.05 Эълонлар.
18.10 «Даракчи».
18.20 «Мульти-пульти»
18.40 «Дилором наволар».
18.50 «Таманно».
19.00 «Табиат шифохонаси».
19.10 «Умрбоқий мерос».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Мулоҳаза учун мавзу». Акбарали Очилдовнинг муаллифлик кўрсатуви.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Видео янгиликлари.
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 Видео — «О».
24.00 Дастур ниҳояси.

III
19.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси 19.10 — 21.45
*
21.45 Эълонлар.
21.50 «Янги қурбон». Телесериал.
22.40 Аркадий Райкин билан учрашув.
23.00 — 23.25 «Панорама».

IV
9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».
11.20 «Клип-антракт».
11.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
11.55 «Парле ву франсе?».
12.25 «Жонли сайёра».
12.45 «Афсона ва ҳақиқат». Ҳужжатли кино.
13.25 Мусиқий Олимп.
13.55 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
14.25 Киносалон. «Френсис». Бадиий фильм.
16.35 «Туризм-ревю».
*
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Мультқарусель».
19.00 «Сенинг вақтинг».
19.30 «Телеташриф».
19.45 «ТВ IV да етти кун» (ўзбек тилида).
20.00 «Биргаликда куйлайлик».
21.00 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида).
21.15 Эълонлар.
21.20 «Иштирок этувчилар».
21.50 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
22.25 «Голливуд-рок».
22.50 Эълонлар.
22.55 Киносалон. Г. Уолтмен «Дракула» бадиий фильмида.
01.05 — 01.10 «Хайрли тун!».

Мунажжимлар башорат қилади

(9 — 15 декабрь)

ҚЎЙ (21 март — 20 апрель)
Бу ҳафтада ҳам ҳеч қандай алоҳида ўзгаришлар юз бермайди. Ҳамкасблар ва шериклар билан муносабатларингиз бир маромда боради, оилада сизни тўлиқ тушунишади. Дам олиш кунлари ўзингизни ёмон ҳис этишингиз мумкин, лекин кейинги ҳафта бошларига келиб кайфиятингиз яна ўз жойига тушади.

СИГИР (21 апрель — 21 май)
Ҳиссиётларингиз ошгани иш қобилиятингизга салбий таъсир этади. Энг нохуш кунлар – сешанба, чоршанба ва жума. Вазмин бўлинг, шароит тақозо этганда ҳам низоли вазиятларни юзага келтирманг.

ЭГИЗАКЛАР (22 май — 21 июнь)
Тадбиркорлик соҳасидаги фаоллигингиз албатта ўз баҳосини олади. Умуман бажариб бўлмайдигандек туюлган ишларни бажаришга киришинг, албатта омадингиз келади. Мазкур ҳафта сиздан ўз имкониятларингизни оқилона баҳолашни талаб этади.

ҚИСҚИЧБАҚА (22 июнь — 23 июль)
Молиявий аҳволингиз секин-аста мустаҳкамланиб боради ва ҳафта охирига келиб барқарорлашади. Бироқ бунинг учун ўйланмаган сарф-харажатлар қилиб, ҳамёнингизни қуритиб қўймаслигингиз керак. Сизга яқин кишининг маслаҳатига қулоқ солсангиз, анча мураккаб вазиятда моддий фойдага эга бўласиз.

АРСЛОН (24 июль — 23 август)
Касб-корингиз билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиш учун бу ҳафтанинг боши энг яхши пайтдир. Ҳафта охирида молиявий тушумларга эга бўлишингиз мумкин, шанба куни эса ишбилармон шерик билан учрашувингиз мўлжалланган.

БОШОҚ (24 август — 23 сентябрь)
Ҳафтани кучли меҳнат билан ўтказасиз, яхшилаб дам олиш ва хулосалар чиқариш ортиқчалик қилмайди. Саломатлигингиз тўғрисида ўйлаб кўринг. Дам олиш кунларини уй-рўзғор ишларига бағишлашни маслаҳат берамиз.

ТАРОЗИ (24 сентябрь — 23 октябрь)
Душанба куни бўладиган ёқимли ва кутилмаган учрашувни ҳисобга олмаганда бу ҳафтада ҳеч қандай фавқулодда ҳоллар юз бермайди. Ишхонадаги барча муаммоларни раҳбарлар билан низога бормасдан ҳал этишга ҳаракат қилишингиз лозим бўлади.

ЧАЁН (24 октябрь — 22 ноябрь)
Агар ўзингиз эътиқод қўйган ғояларни ҳаётга татбиқ этиш учун етарлича дадил ва саботли бўлсангиз, сиз учун катта ижодий фаоллик даври бошланади. Ҳафта охирида тугаллайдиган ишингиз мансаб сари ҳаракатда олға қўйилган катта қадам бўлади ва сизга сезиларли қониқиш келтиради.

ЁЙ (23 ноябрь — 21 декабрь)
Сизнинг ақл бовар қилмайдиган қобилиятларингиз ажойиб ғояларда намоён бўладики, сиз уларни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга жазм этасиз. Иш сиздан кучли саъй-ҳаракат талаб қилиб, кўнгилхушликларга вақт қолдирмайди.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22 декабрь — 20 январь)
Оилавий муаммолар ва соғлиқ билан боғлиқ барча қийинчиликларни бартараф этиб, яна аввалги ҳолатга қайтасиз. Ҳар қандай ишга дадил киришинг – молиявий фаровонлигингиз ошади. Ҳафта ўртасида амалий таклиф оласиз -- уни рад этманг. Ишончли ишбилармон шериклар сизни қўллаб-қувватлайдилар. Дам олиш кунлари бунинг самарасини ҳис этасиз.

ҚОВҒА (21 январь — 19 февраль)
Баҳузур дам олиш учун ажойиб имконият юзага келади. Тинч-осойишта ҳаёт бошланишига ўзингизни олдиндан кўниктириб боринг. Барча муаммолар ҳал бўлган, оиладаги муносабатлар барқарорлашган, барча мажбуриятлар бажарилган. Дам олинг, янги ишлар учун куч тўпланг.

БАЛИҚ (20 февраль — 20 март)
Балиқ буржида туғилганлар учун бу ҳафта ажойиб истиқбол очади. Шартномаларни дадиллик билан тузинг, бўлғуси битимлар учун ишбилармон шерикларни қидиринг. Бошлиқлар ва ҳамкасблар таклифларингиз оқилона эканлигини муносиб равишда баҳолайдилар. Ҳафта охирида хорижга бориш имконияти юзага келади – бу сафардан бош тортманг. Ундан сизга фойда бор. Молиявий манфаатдорлик ҳам шу жумлага киради.

Қад кўтарган боғи олам ичра шамшод ўзбегим,
Бу чаман озодаси сен, сарви озод ўзбегим!

СЕВГИНИНГ БАСТАКОРИ

Севгинингдур ҳукми мутлақ...
Эркин ВОҲИДОВ

Мурғак болалиги жаҳон урушининг жуда оғир йилларига тўғри келган ва сўнг ҳамиша шунинг таассуротлари таъсирида яшаган авлодим билан фахрланаман. Шу авлодга, уларнинг ўта виждонли, диёнатли, элсевар, миллатпарвар, оқил ва самимий эканликларига ишонаман.

Ҳозирда олтмишга кираётганларнинг зиммасига тарихнинг ва муқаддас она-заминнинг ўзи вазифа ҳамда оъмол юклаган деб биламан. Балки барча авлодларнинг зиммасига ҳам тарих ва юрт шундай чўнг вазифалар қўйса ҳам керак. Авлодлар ўз ишлари билан эсда қоладилар. Авлодларнинг қилган хайрли амаллари инсониятнинг тараққиёт ва фаровонликка интилишида бир босқич бўлиб қолади.

Ўтган асрнинг охирларида дунёга келган ўзбек фарзандларига тарих халққа истиқлол ғоясини сингдириш, уни уйғотиш, мустақил мамлакат учун кураш ъомолини бахш этди. Улар шу улуғ ъомол учун жонларини бағишладилар. Кейинги авлод маърифат кетидан қувди.

Болалиги жаҳон уруши кунларига тўғри келган менинг авлодим ўз она диёри Ўзбекистонни мустақилликка олиб чиқди. Мустақил мамлакатнинг ёркин Конституцияси ва адолатли қонунларини яратди. Жаҳон билан сўзлашурга мустақиллик тилини кашф этди ва мустақиллик кишисини тарбиялашга киришди.

Эркин Воҳидов мана шу мустақилликнинг тилини кашф этган, бутун ижодини мустақиллик одамини тарбиялашга бағишлаган, болалиги урушга тўғри келган авлод вакилидир.

Менинг ифтихорим асослари ва далолатлари қисман шундай. Яна кўп далил-далолатлар келтиришим мумкин. Ҳа, бизнинг авлод ичидан озод дунё қалбини ўз ғоялари ва олижаноб интилишлари билан ҳаяжон ва тўлқинга сололган шоирлар чиқди. Бугун улардан бири Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан «Буюк хизматлари учун» ордени билан тақдирланди. Фармон унинг уч буюк йўналишдаги хизматларини таъкидлаб кўрсатди. Мен шу тақдир ва шу вазмин адолатли таъкидда, бир маърифатли шоир тимсолида, бутун у мансуб авлоднинг хизматларини эътироф этиш, эъзозлаш мақсади бор деб англайман. Ростдан ҳам, Эркин Воҳидов истиқлол, юксак маънавият, озодлик шоиридир. Унинг Ватан, Халқ, Инсон, Аср ҳақида битилган қай шеъри бор, достони бор — бари мустақиллик ҳақида битилган, мустақиллик орзуси билан битилгандир.

У шеърлар хоҳ, 48-йилда ёзилган бўлсин, хоҳ 58-йилда ва хоҳ 68-йилда — халқнинг қарамлик, карахтлик, ижтимоий лоқайдликдан халос бўлишини истаб бонг урди.

Мен шу авлоднинг камтарин бир вакили сифатида шу гапларни қайд этиш, такрорлашдан бахтиёрман. Лекин Эркин Воҳидовнинг неча юз минглаб эътиқодли мухлисаларидан бири менга: «Сиз Эркин Воҳидовнинг севги шеърлари ҳақида ҳеч ёзмагансиз. Сиз авлодингизнинг севги ҳақидаги қарашларини тушунтириб беринг», деди.

Рост, менинг авлодим севгига ташна. Севгини жуда алқайди. Севгисиз яшолмайди. Менинг авлодим аёлларни ўта ҳурмат қиладилар ва эъзозлайдилар. Мен шу эъзознинг асосини очмоқчи бўлиб уринаман. Ва севги нима? — десалар, севги — энг олий адаб деб жавоб бераман...

Эркин Воҳидов биласизми, севгини нима деб атайди? Балки эътибор бергандирсиз. Балки йўқ. Балки эътибор қилган бўлсангиз ҳам, бу сизга унчалар аҳамиятли бўлиб кўринмагандир. Эркин Воҳидов ижодини энди бошлаган даврларда, ўсмирлик чоғларида балки ишқий шеърлар ёзмагандир. Бу қанчалик ғайри одатий бўлиб кўринмасин, унинг илк шеърлари кўпроқ она-юртни ва шу юртнинг эгаларини англашга қаратилган. Ўсмирлик чоғлари унинг қалбини қиз севгиси эмас, юрт севгиси ишғол қилди. Эҳтимол бу ота-онадан жуда жуда эрта айрилганлигининг тўғридан-тўғри натижаси бўлса керак. Болаликнинг айрилиги юракда жуда чуқур чўкиб ётади. Бу айриликнинг туби кўринмайди ва ҳеч қачон, одам қанча яшамасин, сўнг тагига етиб бўлмайди.

Айрилиқ, мурғак ва масъум қалбни севги эмас, таянч излашга ундайди. Фарзандга ота-онадан ҳам улуғроқ таянч йўқ. Бола ўз ихтиёридан ташқари шу икки таянчдан айрилиб қолганда, унинг муҳофазага муҳтож мурғак юраги суянчиқ қидиради. Ўзига, фақат ўзига тегишли ой ва қуёш бўлишини истайди. Мурғак қалбнинг мана шундай таянчга эҳтиёжини Ғафур Ғулом аср ўртасида бир қанча шеърларида ва айниқса, «Сен етим эмассан»да ўта нозик психологизм билан ифода этган.

Эркин Воҳидов жуда эрта чоғлардан она-юрт ва ўзи мансуб халқни шундай икки мустаҳкам таянч деб билди. Шунинг учун илк шеърларидаёқ юрт ва халқни англашга интилди. У юртда ва халқда ота-она хислатларини кўрди. Шу хислатларни англаб етиб, уларга меҳр қўйди. Унинг қалбида меҳр жуда-жуда эрта тарбияланди. Юртини қанча чуқур англаган, тушунган, билган сайин унинг меҳри чуқур тортаверди. Унинг меҳри тез улғайди. Чунки бу меҳр кўр-кўрона эмас эди. Бу англаш, билиш, тушуниш, ҳис қилишнинг самараси эди. Унинг ўсмир юрагида меҳр маърифати уйғонди. Билинган, англанган нарсалар юракдан ўтса ва юракдан ўтиб ақл, онгнинг мулкига айланса, буни маърифатли меҳр дейиш мумкин. Эркин Воҳидовнинг эллигинчи йилларнинг айни бошланиши ва эҳтимол эллигинчи йиллар арафасида ёзган илк машқларида юртга, халққа шундай маърифатли меҳр қулф урганлигини кўрамиз. Эркин Воҳидов жуда уйчанликда ўсди.

У ғоятда зукий ва тийрак эди. Шунинг учун унинг илк шеърларидаёқ биз андак фалсафага мойилликни учратамиз. Андак худди катталардек фикр юритишга мойилликни учратамиз. Ҳақиқатан ҳам, у ўз ёшига қараганда, ғоятда ақлли ва оқил туюлар эди.

Ёш йигитчанинг юртга меҳри қачон севгига айланиб улгурди экан?

Буни аниқ айтиш қийиндир.

Лекин меҳр реза-реза ортиб севгига айлангани ҳақиқат.

Лекин қачон? Қачон рўй берди бу ҳодиса?

Буни аниқлаш шунчалар муҳимми? Камолот ўз-ўзидан юзага чиқмайди. Камолот тадриж билан пайдо бўлади. Кўм-кўк, аччиқ ва турш ғўра жуда секин асал ва шарбатга тўлади. Табиат шарбатни қадам-бақадам, сония-басония етиштиради. Камолот ҳам шундай: қадам-бақадам етишади. Инсон камолотини қадам-бақадам кузатиш менга ғоятда мароқли бўлиб туюлади.

Эркин Воҳидовнинг машҳур «Учрашувга ошиқади дугонанг» ва ундан ҳам машҳур «Ун саккизга кирмаган ким бор» деган севги шеърлари 1959 йилда ёзилган. Эллик тўққизинчи йилда шоир йигирма уч ёшда эди. Агар шеърлари матбуот саҳифаларини кўра бошлаган қирқ тўққизинчи йиллардан бу ёғини олсак, ўн йил неча-неча шеър дафтарларини қоралаб илк ёзган севги шеърлари шулар эди.

Бу шеърлар жуда нозик туйғулар билан битилган. Мумтоз адабиётда **адаб сарриштаси** деган тушунча бор. Адаб асоси, адабнинг боши деган маънода. Мана шу **адаб сарриштаси** Эркин Воҳидовнинг шу икки илк севги шеърларини бошдан-охир кузатиб, бошқариб туради. Танқидчилар илгари «суғорилган» деган сўзни ҳар қадамда қўллашар эди. Собиқ совет адабиёти ҳар қадамда ҳар нарса билан суғорилган бўларди. Унинг суғорилмаган жойи йўқ эди. Агар бирон нарса билан суғорилмаган бўлса, демак, адабиётнинг ўзи йўқ эди. Мен ҳам ўша традициядан четда бўлмагани учун ҳозир шу сўз тилимга келиб қолди ва Эркин Воҳидовнинг илк севги шеърлари адаб сарриштаси билан суғорилган эди, демоқчи бўламан. Уйлаб қоламанки, «суғорилган эди» деган клише фикрни барбод этади. Уша икки севги шеъри кўнгилдаги адаб сарриштаси билан битилган. Бу адаб ва бу сарришта Эркин Воҳидов учун худди шеърий салоҳият, ақлий заковат каби туғма эди. Эркин Воҳидов илк қаламга олган севги адаб сарриштаси билан оғушта, яъни уларни бир-биридан ҳеч бир уриниб ажратиб бўлмас эди. Кейин ҳам Эркин Воҳидов кўп достонлар ёзди, ёркин ғазаллар девонини тузди. Севгини куйлади. Лекин ҳамма вақт севги унинг талқинида адаб сарриштаси билан туғишган, жондош эди.

Тушдим чоғи мен ҳам домингга
Эзгу ҳислар бахш этдинг менга —

деганида шоир ўз қалбидаги севгининг моҳияти ва табиатини жуда топиб айтган эди. У севгини доимо эзгулик билан ёр кўрди. Эзгулик эса адаб сарриштасидандир.

Мен шу сўзларимнинг бошида қўйилган саволга ҳали жавоб берганим йўқ. «Учрашувга ошиқади дугонанг» деб бошланадиган ўта бокира бир шеърда шоирнинг худди шундай ўта бокира таърифи ҳам яшириниб ётади:

Ҳали севги деб аталган бастакор
Юрагингда торлар чертиб ўтмаган
Ҳали ҳеч ким гуллар тутиб навбаҳор
Сени висол боғларида кутмаган...

Мумтоз шеъриятда ишқнинг ёнида ҳамиша чолғу бор. Европа шоирлари севгининг чолғусини муза дейдилар. Лекин Навоий, Фузулий, Бобур нима деган экан? Уларнинг тасаввурлари хазиналари дунёларида не-не ташбеҳлар, таърифлар бор экан?

Уша хазиналар қошида ҳам Эркин Воҳидовнинг севгини бастакор деб аташида аллақандай эзгулик, аллақандай ўзига хослик бор.

Бундан роса икки минг йил илгари Рим шоири Овидий «Венера (яъни Зуҳро) мени муҳаббатнинг устози қилди», деб айтган экан. Овидий ўзини муҳаббатнинг устози деб тасаввур қиларок ва тушунарок «Арс аматория», яъни «Севги ҳунари» деган эпик поэма ёзган эди. Ва унда ўта ҳиссий ва ҳирсий муҳаббатни эҳтирос ва донишмандлик билан тасвирлаган эди.

Бастакор мусиқа яратади. Симфониялар ёзади. Эркин Воҳидов севгини шундай гўзал мусиқа, симфониялар яратувчи бастакор деб билади. Мусиқа эса юракнинг энг теран ва энг адо бўлмас туйғуларига тўла дахлдордир.

Бир қизнинг мактубида кўп йиллар бурун ўқиган эдим. У тилингизда най бўлсин, деб ёзган эди. Ушанда бу гап мени ҳайратга солган эди. Яқинда бир шоиранинг эъжозий бир шеърида «тилингизда бир дутор бўлсин» деган сатрига кўзим тушди. Кўп йиллардан сўнг ҳайратим яна янгиланди. Усмон Носир ноёб бир хассослик билан «тилимни найга жўр этдинг» деган олтин сатр битган эди. Булар бари севгининг эзгулиги, битмас-туганмас сир-синоати билан фусункор эканлигидан далолат беради. Эркин Воҳидов адаб сарриштасига ҳеч қачон бегона бўлмаган севгинигина узвий ва ҳамиша гўзал деб куйлади...

Иброҳим ҒАФУРОВ.

СУРАТДА: икки ижод дарғалари—Эркин ВОҲИДОВ ва Ўлмас УМАРБЕКОВ.

●Мушоира

МЕН ЎЗИМНИ АНГЛАТАЙ...

Мен ўзимни англатай: номи абас эмасман,
Зот-зурёдим — буюклик, ҳеч хору хас эмасман.
Гар Дарвешман зоҳиран, эътиқодим устивор,
Бўлма, ағёр, хомтама — хаёлпараст эмасман.
Бўш-баёвсан ғоятда, дейди ғоҳо жўралар,
Ўзимга ҳам белгилик — ўта чапдаст эмасман.
Демакким: хосияти яхшиликдан нишона,
Ўзбекона ғурур шул — номард, нокас эмасман.
Мабодоки, теграмдан олтин-кумуш сочсалар,
Қиё боқмай ўтгумдир, назари паст эмасман.
Гоҳо ширин, гоҳ аччиқ майи нобдир — бу ҳаёт,
Шул боисдан ҳушёрман — масту аласт эмасман.
Ижод — гулшани аро ўз ўрним бор, ҳар қалай,
Мақтанишга йўйманг, йўқ, зўр-забардаст эмасман.
Ўзбек — буюк элим бор, нечун айтмай шукрона —
Қадим она тилим бор, гунгу бесас эмасман.
«Яратганим, ўзингга шукр!», дейди Оқилинг,
Инсонлик тарихида номи абас эмасман!

Оқилжон ҲУСАН

О, ОНАЖОНИМ, ОНА САЙЁРАМ

О, онажоним, она сайёрам,
Ҳеч ҳам ҳавас қилма метеоритларга
Уларнинг бу кўрган кунлари қурсин!
Балки, унда ҳам ҳаёт бўлган,
Инсонлар кулган,
Гўдаклар йиғлаган,
Чечаклар унган.
Ажабмас бирорта ноқобил ўғли
Кашф қилган нейтрон-нейтрони билан
Она сайёрасин парчалаб қўйган!

О, онажоним, она сайёрам
Ҳеч ҳам ҳавас қилма метеоритларга
Уларнинг бу кўрган кунлари қурсин
Яхшиси, авайлаб асра жонингни.
Инсоф бер баъзи бир фарзандларингга,
Токи бир аёвсиз бомбаси билан
Парчалаб қўймасин сенинг бағрингни.
О, онажоним, она сайёрам
Ҳеч ҳам ҳавас қилма метеоритларга
Уларнинг бу кўрган кунлари қурсин!

Абдували ҒУЛОММАХМУД

РАНГЛАР ВАТАН АЙЛАСИН...

Ранглар Ватан айласин Сизнинг жуфт қароғларни,
Кўрмайлик, дўстлар, асло бемаврид фироқларни.
Истиқлолга кўз тиккан йўллар турфа маъводан —
Кундай равшан кўргаймиз уфқи шан йироқларни.

Ҳумо юрти аҳлига аввало салом бўлсин,
Пойингизга поёндоз баҳорий олам бўлсин.
Шоирона эҳтиром — бу шеърий калом бўлсин —
Камалакдан олдим мен шеърга ранг-бўёқларни.

Юрак қайта тикланган сўзлар бугун иφорли,
Ўзбекона туйғулар сарбаланд ва виқорли.
Меҳр ғунча очган дил — тўрт фасл ҳам баҳорли —
Булбулларнинг «чақ-чақ»и ошён этсин боғларни.

Омон-омон замонлар лаҳзаларда, ҳайрият,
Алпомишнинг қудрати тиззаларда, ҳайрият.
Истиқлолнинг руҳи бор ларзаларда, ҳайрият —
Инқилобга менгзайман, алқисса, сабоқларни.

Наврўз янглиғ қадимдир ўзбекнинг ҳар удуми,
Ҳақни қиблагоҳ билиб, сувратлагай мардуми.
Бир кун, бешак, кесилгай ҳураётган ит думи —
Кечирмагай жўмард эл дўзахий гуноҳларни?!

Дейдиларки, ҳассани ҳар ким бир бор йўқотгай,
Кимсалар бор — нобакор, ожизга ҳам ўқ отгай.
Тун кўрпаси сўкилиб, бир париваш тонг отгай —
Баҳор боғларга сочсин субҳий саболарни.

Оқ сутдайин покдамон — Ўзбекистон омон юрт,
Ибтидодан интиҳо эзгуликка томон юрт.
Ойдин-ойдин йўлларда эли ўктам замон, юрт —
Кел, ўпиб қўй — Ой, Юлдуз акси бор байроқларни.

Бир фуқаро шоирман — дилга пайванд шеър бўлсин,
Ўзбегим фарзандлари белбоғи бор — эр бўлсин.
Ярқироқ ҳар пешона маржон-маржон тер бўлсин —
Кўзга айлаб тўтиё қўлдаги қадоқларни!

Кимки — фарзанд муносиб — эҳтиром, сийлов бўлсин,
Яхшиликка дўсту ёр, ёмонликка ёв бўлсин.
Элим, юртим деганнинг уйига буғдой тўлсин —
Ёзув айла, азиз дўст, халқ учун узоқларни...

Абдулла ТУРДИЕВ.

●Ёзувчи Иброҳим Раҳим — 80 ёшда

БИР ЧИНОР УМРИ

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим саксон баҳорни қаршилади. Унинг кенг қамровли ижодий фаолияти китобхонлар оммасига яхши таниш. Биз бугун улкан адибимизнинг катта ҳаётидан айрим саҳифаларни варақлаб кўрамиз.

... Адабиёт оламига ўзининг ранг-баранг шеърий асарлари, қатор мақолалари билан кириб келган Иброҳимжоннинг иқтидорини сезган устозлари уни пойтахтда ишлашга таклиф қилдилар. Фарғонанинг сўлим гўшаларидан бирида — анорзор боғлар макони бўлмиш Қувадаги Сойкелди қишлоғида туғилган Иброҳимжон «Ёш ленинчи» газетасида ишлай бошлади. Вақти келиб йигитлик бурчини ўташ учун ҳарбий хизматга отланди. 1937—1940 йилларда ҳарбий хизматда бўлган Иброҳимжоннинг чекига оқ финларга қарши курашиш, Ғарбий Белоруссияни озод қилишда иштирок этиш тушди. У хизматдан қайтиб, эндигина «Қизил Ўзбекистон» газетасида ишлай бошлаган ҳам эдики, уруш олови гуриллади. У яна урушга кетди...

Уруш тугагач ҳам майор Иброҳим Раҳимов ҳарбийдан бўшатилмай, унга бир ойлик таътил берилди, холос. У она қишлоғига келиб, волидасининг хатм-худойиларини ўтказгач, Тошкентга қайтиб келди. У ерда меҳмонхонага қўниб, ёлғиз шаҳар айланиб юрар экан, эски қадрдонларидан Йўлдош ака Шамшаровни учратиб қолди. Улар ҳол-аҳвол сўрашгач, ҳарбий кийимдаги Иброҳимжонни Йўлдош ака қўярда-қўймай Урдадаги уйига олиб кетди. Суҳбат орасида Иброҳимжон Йўлдош акадан ўз одати бўйича оиласи, фарзандлари, қариндош-уруғлари ва жияни Марҳаматхоннинг ҳам ҳол-аҳволини сўраб суриштирди. Марҳаматхон уйли-жойли бўлиб кетган-кетмагани билан қизиқди.

...Йўлдош ака ҳам Иброҳимжоннинг ҳаёт йўлини обдон суриштиргач, Марҳаматхонга тухталиб, у ҳали турмушга чиқмаганини, болалар клиникасида шифокор бўлиб ишлаётганини айтди. Иброҳимжонни қизнинг ота-онасига учраштирди. Хуллас, Йўлдош ака Шамшаров сабаб бўлиб, бу икки ёшнинг боши «боғланди» ва Иброҳим ака Германиядаги хизматларига қайтиб кетди.

— Орадан бир йил ўтиб, қайтиб келдилар, — хотирлайди Марҳаматхон ая. — У кишининг акаларини, қариндошларини чақирдик. Камтарона, комсомолча тўй қилдик. Урушдан кейинги оғир йиллар эмасми, озиқ-овқат ҳам тақчил, Иброҳим ака Германиядан «ирис» конфети, менга чиройли пўстинча, иккита кўйлак, иккита туфли, бир кийимлик материал олиб келдилар. Тўйда, ўзлари куёв бўлсалар ҳам, ҳарбий кийимда ўтирдилар. Чунки, ўша 1946 йил 8 ноябрь куни қор ёғмаган бўлсада, қаттиқ совуқ, унча-мунча кийим билан ҳам дош бериб бўлмас эди. Биз турмушни йўқ ердан бошладик, десам, хато бўлмас. Икки ёш — у киши ҳарбийда, мен касалхонада ишлайверибмизу турмуш ташвиши деган нарсани ўйлашга ҳам вақтимиз бўлмабди. У киши 1947 йилда Москвага Олий партия мактабига ўқишга кирдилар. Мен ҳам врачлар малакасини ошириш институтига ўқишга бордим. Уч йил Москвада яшадик. Тошкентга қайтгач, Фотима-Зуҳра туғилди. Фотима мусофирчиликнинг азоблари туфайли ўнгланмаган экан, ерга қўйдик. Зуҳрамиз эса ўсиб-улғайиб, Санкт-Петербург шаҳридаги Репин номидаги бадиий академияни битирди. Ҳозир театршунослик институтида муаллима. Турмуш ўртоғи Фаруҳжон Мирзаев — муҳандис. Ҳасан-Ҳусан, Анвар исмли ўғиллари бор. Сўнг қизимиз Юлдуз туғилди. Умрлари узун бўлсин, фарзандларимизни! Бу қизимиз ва куёвимиз арабшунос олимлар. Фарзандлари Баҳодир ва Нодирлар ҳам катта йигит бўлиб қолишди. Энди набира тўйларини бошлаяпмиз.

Иброҳим ака билан эллик йил бирга турмуш қилдик. Шу йиллар давомида бирор марта «сиз» оғзимиз «сен»га бормади. Уришиб, аразлашмадик. Ҳаётнинг оғирини ҳам, енгилини ҳам бирга тортдик. Доимо бир-биримизга кўмакдош, елкадош бўлдик, бир-биримизни кўз қарашларимиздан тушундик. Аҳил бўлсангиз, умр ўтгани билинмас экан. Нима иш қилсак, бамаслаҳат қиламиз. Вақти келди, у киши ер чопиб, экин экиб, парвариш қилдилар, ҳосилини йиғдилар. Дўрмондаги боғнинг парваришини ҳам у киши ўзлари бажарадилар.

***

Олий тоифадаги шифокор, собиқ катта лейтенант, ҳозирда етмиш беш баҳорни қаршилаган Марҳаматхон ая ўз турмуш ўртоғи — устоз ёзувчи Иброҳим Раҳим ҳақида айтаётган дил сўзларини тинглар эканман, уларнинг биргаликда кечган ярим асрлик ҳаётлари давомида бир-бирларига бўлган меҳр-муҳаббатлари, садоқатлари йил ўтган сайин қанчалик чархланиб, мустаҳкамланиб, тобланиб борганини ҳис қилиб турдим. Чунки Иброҳим Раҳимдек серқирра ижодкорнинг рафиқаси бўлиб, унинг босиб ўтган умр йўлидаги борки оғир-енгилликка баробар елкадош бўлиш, унинг инжиқларига, эркаликларига, чидаш унча-мунча аёлнинг қўлидан келадиган иш эмас. Бугунги кунда саксон ёшли ёзувчимиз қатор бадиий — публицистик асарлари билангина эмас, ҳақиқий дўст, чин инсон, меҳнаткаш олим сифатида ҳам республикамиз ва ундан ташқарида ном қозонган экан, бунда Марҳаматхон аянинг катта, салмоқли меҳнати самараси бор.

Бир чинор умрини яшаган ёзувчимиз Иброҳим Раҳим мустақиллигимизнинг беш йиллиги байрами арафасида ҳукуматимиз томонидан «Меҳнат шуҳрати» ордени билан мукофотланди. Бу мукофот нафақат ёзувчига, балки унинг ҳаёт йўлида турмуш юкини баробар тортиб келган рафиқаси — Марҳамат ая Раҳимовага ҳам тааллуқлидир. Биз бу икки севимли инсонни қўшалоқ байрамлари билан чин қалбдан қутлаймиз!

Эркин ХУДОЙБЕРДИЕВ, профессор.

Ёзувчи Иброҳим РАҲИМ қайнота ва қайнонаси, турмуш ўртоғи ҳамда фарзандлари билан. 70—йиллар.

ЮРАГИМНИ НЕТДИНГИЗ-ЕЙ

Дилдираган хазонларда сўзим қолди,
Ортингизда ёшга тўла кўзим қолди.
Муҳаббатда армон тўла изим қолди,
Келиб менинг юрагимни нетдингиз-ей,
Ҳижронга ёр қилиб, охир кетдингиз-ей.

Олмаларни ханда билан отган ёрим,
Оғушимда илон каби ётган ёрим.
Охирида азобларга соттан ёрим,
Келиб менинг юрагимни нетдингиз-ей,
Ҳижронга ёр қилиб, ёрим, кетдингиз-ей.

Олисларда ёниб-ёниб тугайди кун,
Кўзларимда гўдак каби ухлайди тун.
Фақат менинг кўнглим бўм-бўш — бағрим юпун,
Кетиб менинг юрагимни нетдингиз-ей,
Ҳижронга ёр қилиб, ёрим, кетдингиз-ей.

Мезонларда учиб борар бугун хаёл,
Ёдингизни супурмоқда маъюс шамол.
Бағрингизга бош қўяди ўзга аёл —
Келиб менинг юрагимни нетдингиз-ей,
Ҳижронга ёр қилиб, охир кетдингиз-ей!..

Турсуной ЖАББОРОВА.

ТУЙҒУЛАРНИ БАХШ ЭТГАН ҚУДРАТ

Агар майин еллар ифор исини,
Атай сочмасалар туйғу солмоқ-чун...
Балким печак гуллар гултож тусини,
Турфа ўзгартмаса қитиқлаш учун.

Узоқ-узоқлардан қизлар пичири,
Қувлаб келишмаса олдига солиб.
Кўкда юлдузларнинг живир-живири,
Олиб тушмаганда самодан юлиб.

Напармон тундаги осуда ҳаво,
Таъсир этмаганда мендаги шавққа.
Ёки юмшоққина тип-тиниқ сабо,
Босиб кирмаганда ҳарир кучоққа.

Қайдан келар эди шунчалар ғайрат,
Жимир-жимир туйғу қалбга тўсатдан...
Менга туйғуларни бахш этган қудрат —
Шу она диёрим, жонажон Ватан!.

Давлат МУРОД

ҚУТЛАЙМИЗ

Ҳурматли Улуғбек ДОНИЁРОВ!

Сизнинг таваллуд топган кунингиз билан чин юракдан муборакбод этамиз.

Сизнинг партиямизнинг котиби сифатидаги фаолиятингизда муваффақиятлар тилаймиз!

Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий кенгаши.

Ҳурматли Каримжон РИХСИЕВ!

Жамоамиз Сизнинг туғилган кунингиз билан қизғин табриклайди. Сизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва ижодий баркамоллик тилайди. Барча яхши ниятларингиз ўзингизга йўлдош бўлсин.

«Адолат» газетаси жамоаси.

АДОЛАТ
Adolat عدالت justice
Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

Мулоқот учун телефонлар: 33-41-89, 36-54-37, 36-55-96.

Таҳрир ҳайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Абдурафиқ АҲАДОВ, Чоржау АБДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баходир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЁРОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шуҳратжон АЛИМАТОВ (масъул котиб), Муҳаммад ЮСУФ.

Навбатчи муҳаррир —Қодиржон СОБИРОВ. Навбатчи —Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Буюртма Г— 0738. Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди. Баҳоси эркин нархда.

Газетада чоп этилган факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар. Таҳририят келган хатларга жавоб қайтармайди. «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент-ГСП Матбуотчилар кўчаси-32.